

OUR LIFE

НАШЕ ЖИТТЯ

Published by Ukrainian National Women's League of America, Inc. 4936 N. 13th St., Philadelphia 41, Penna.

Надія Сомко:

У Різдвяну ніч

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Січень ч. 1 January 1962

НАШЕ ЖИТТЯ

Рік XIX. СІЧЕНЬ Ч. 1

Видає Союз Українок Америки
раз в місяць за винятком серпняРедагує Колегія — Лідія Бурачинська,
Олена Лотоцька, д-р Наталя Пазуняк,
Марта Тарнавська і Марія Юркевич.Листування й передплату висилати
на адресу:4936 N. 13th St.
Philadelphia 41, Pa.Різна передплата в ЗДА й Канаді
від січня 1959 \$4.00
Піврічна передплата \$2.50
Річна передплата в Англії 1¼ ф. ст.
Річна передплата в Австралії 2 ф. ст.
Річна передплата у Франції 10 н. фр.
Поодинокое число 45 центів**Зміст:**

Е. Дороцька-Кулик: З колядою
Різдвяні символи
Г. Совачева: Різдво в театрі „Заграва“
Л. Горлиця: Перша коляда
З приводу великої втрати
І. Кашубинська: Ялинка трьох країн
Постаті: Сестра Гільда
Л. Буря: Заслужений успіх
Л. Б.: Велика втрата
Л. Б.: Виставка М. Морачевської
Зближається Різдво Христове
І. Павликовська: Ірландія — країна
зелені і добрих людей
Р. Коцик: Підливання кімнатних
рослин
Т-во Поборювання Рака
Парижанка: Коко Шанель
О. Л.: Традиційні страви
Візитові сукні
О. Цегельська: Новорічні побажання
Н. Наркевич: Богородична травка
О. Кобець: У Різдвяну ніч
При громадській роботі

На обгортці:
Свідлина з картини Надії Сомко:
„У Різдвяну ніч“.**OUR LIFE**

Vol. XIX. JANUARY No. 1

Edited by Editorial Board
Monthly publication except August,
of the Ukrainian National Women's
League of America, Inc.
4936 N. 13th St.
Philadelphia 41, Pa.
Phone DA 4-7304Subscription in the United States
of America \$4.00 per year, half year
\$2.50. Subscription in Canada \$4.00
per year, half year \$2.50. Subscription
in England 1¼ pound sterling, per
year. Subscription in Australia 2
pound sterling per year. Subscription
in France 10 n. fr., per year.Entered as second class matter July
8, 1944, at the Post Office at Phila-
delphia, Penna., under the Act of
March 3, 1879.

Single Copy 45 cents

**ПРЕДСТАВНИЦТВА
„НАШОГО ЖИТТЯ“****ФРАНЦІЯ:**Mme. Anna Pasternak
16, rue de 5 Diamants
Paris 13e
France**АНГЛІЯ:**Mrs. Myroslawa Rudenska
245 Wigman Rd.
Bilborough Estate
Nottingham, England**АВСТРАЛІЯ:**"Library & Book Supply"
Australia
1 Barwon St.,
Glenroy, W9, Victoria**УВАГА!****УВАГА!**

Від 15. грудня 1961 р.

Адреса журналу НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE4936 N. 13th St.
Philadelphia 41, Pa.**ІСТОРИЧНИЙ КАЛЕНДАР**822 — 1080 літ, як КНЯЗЬ ОЛЕГ
зібрав військової сили русичів та ва-
рягів і рушив з Новгороду на південь.
У Києві він узяв владу у свої руки
й оголосив себе великим князем.1512 — 450 літ тому, як князь КОН-
СТАНТИН ОСТРОЗЬКИЙ старший
повбив татар під Вишнівцем на Во-
лині. Це був перший полководець,
що зорганізував оборону країни в
більшому масштабі. Звів із ордою 60
боїв і визволив багато тисяч бранців.1862 — 100 літ тому вперше висту-
пила в Києві організація, що звала
себе ГРОМАДОЮ. У журналі „Совре-
менная Літопись“ появилася її заява,
змістом якої була оборона „українців
молодого покоління“ проти наклепів
„провінціального дворянства“, що об-
винувачувало її в політично-револю-
ційній роботі.1842 — 120 літ тому народилася у
Золочеві в родині Рожанковських
дівчина Теофіля. Про її дитинство й
юність є мало відомостей, а пізнала
її українська громада на сцені, як
ТЕОФІЛЮ РОМАНОВИЧ. У рр. 1876-
80 була директором театру „Бесіди“
й у тому часі галицький театр досяг
небувалого розквіту. Померла в 1924
році у Чернівцях.Січень 1947 — 15 літ тому померла
самітно у Львові видатний педагог
КОНСТАНТИНА МАЛИЦЬКА. Відома
також як дитяча письменниця. Реда-
гувала дитячий журнал „Дзвіночок“
у Львові. Перед І. світовою війною
поклала великі заслуги у розвитку
українського жіночого руху, авторка
книжки „Про жіночий рух“.**Український
Народний Союз**

— пошукує —

**жінки-
організаторки**для організування жіночих Відді-
лів та приєднування членів-жінок
до УНСоюзу, на цілоденну або
додаткову працю, на дуже догід-
них умовах.

Зголошення на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL
ASSOCIATION
81-83 Grand Street
Jersey City 3, N. J.

Наше Життя

РІК XIX.

СІЧЕНЬ, 1962

ЧИСЛО 1

Емілія Дороцька-Кулик

З КОЛЯДОЮ

В цю ніч святу, коли співають зорі,
Забудьмо ми увесь буденний крам,
І духом враз та серцями бадьорі
На крилах коляди полинемо всі там,

За океан, крізь гори та кордони,
У рідні села, де отець і мати
У самоті гарячі сльози ронять,
Нас виглядаючи — ходім колядувати!

Ось стежка ця, де дрібними стопами
Ми перший раз до школи поспішали,
А ось церковця, де при боці мами
В Різдвяну ніч Предвічному співали.

Проїшли літа, — осталися руїни,
Там, де колись лунала коляда,
Де був наш дім — блукають тільки тіні
В цю ніч святу — Господнього Різдва.

І хочеться сміятися й ридати,
Чолом упасти на батьків поріг,
І тугу, серце у сльозах пролляти,
Що час, ні добробут здолати їх не зміг.

І хочеться отак один одному
Обнявшись бажати, як батьки й діди,
Бож в рідний край, до прадіднього дому
Душею на Різдво у гості ми прийшли.

І хочеться засісти на покутті,
Кругом стола з ріднею, — як колись,
Усі розгублені, далекі, призабуті,
Що знову разом тут зійшлись.

І хочеться все, приспане роками,
Що серце нам тривожить уночі
Нести землі тій, мов дари до Храму, —
Як мирро, ладан і свічі.

Щоб сповнилися всі серця любов'ю,
Щоб побороли гордощі та зло,
Щоб з тюрем та заслань усі вернулись знову,
Щоб Юд між нами більше не було.

Щоб двом богам ми більше не молились,
Щоб зоря волі в свій вела нас Вифлеєм,
Де всі об'єднані і з'єднані прийдем,
Щоб вільними у вільній Україні жили.

ХРИСТОС РОДИВСЯ! — СЛАВІТЕ ЙОГО!

У цей святочний час шлемо Різдвяні й Новорічні побажання Окружним Радам, Відділам і членкам СУА.

Вітаємо в цей час нашу дорогу п-ні Олену Залізник, голову СФУЖО, та всі складові організації СФУЖО, розсіяні по всьому світі. Зокрема вітаємо наших посестер у Канаді, що десятки літ тому стали поруч нас до праці на народній ниві.

Гарячий привіт шлемо посестрам-українкам поза залізну заслону, що в щоденній впертій боротьбі відстоюють своє право на свободне життя. Зокрема згадуємо молитвами отих борців, що перебувають у концтаборах і на засланні.

Вітаємо з Різдрвом Христовим і Новим Роком усе українське громадянство.

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Різдвяні символи

Є в нашому житті елементи, що їх завжди в'яжемо з Різдвом. Нехай це буде обряд коляди чи кутя — зараз же виринає в уяві морозний день і радісне дождання цього свята.

Так у нас. А в інших народів появились інші обряди чи символи. Хіба прикрашена ялинка не говорить своєю особливою мовою? Чи вертеп із яслами, в яких вил і осел своїм диханням ogrівають Дитятко?

Безліч їх, оцих елементів Різдва Христового. Всі вони виводяться з якоїсь країни, коріняться в якомусь давньому віруванні. Наприклад — омела. Чому її шанують в Англії й на Різдво завішують у кожній хаті? Це була свята рослина предків англійських друїдів, що користувались нею під час свого зимового свята. В Англії не було іншої рослини, що мала б у тому часі листки й ягідки.

Про ялинку вже була мова. Вперше почали її прикрашувати в Німеччині. А в Америці першу ялинку поставив у своїй церкві пастор Шван у 1851 р. А в 1909 році вперше виставлено могутню прикрашену ялинку на горі, що над Песеденою в Каліфорнії. З того часу почали їх виставляти на міських площах і міста навіть суперничають із собою у добірності й прикрасах.

Світло було все знаком радості. Смолоскипів і ватри вживали ще погани під час своїх свят, а римляни прикріплювали світло до дерев у часі повороту сонця. А християнські громади впровадили широко вживання свічок у свої

обряди. У 492 р. введено у Церкві свято посвячення свічок. В середньовіччі був звичай витоплювати велетенську свічку, що мала горіти під час усіх відправ у Різдвяному часі.

Але найбільш християнським символом Різдва є — зірка. В старому й новому Завіті вона пов'язана з приходом Месії. А найбільш популярною зробила її подорож мудреців із Сходу. Тому зірку широко примінюють у деко-

раціях, пов'язаних із Різдвом Христовим. У Бетлегемі, Па., освічують велетенську зорю з електричних жарівок впродовж цілого місяця грудня.

Вертеп тепер широко примінюється в усіх південних країнах. Вперше виставив його св. Франц з Ассізі у 1224 р., побудувавши біля церкви шіпку в Різдвяному часі. В ній живі особи і тварини провадили дію, тільки Боже Дитятко було деревяною лялею. Цей звичай поширився по цілому світі в різній формі і в Америці бачимо його відміни.

Колода, що її вживають для запалення святочного вогнища, походить із Англії й Скандинавії. Там її вирубували з дуба, благословили й запалювали. Горіти ма-

ла цілі свята, а кусень затримували на другий рік. Кажуть, що в південних степах Америки вишукували особливу довгу, бо невільники так довго святкували, як довго вона жевріла.

Коляда не має такого поширення в західному світі, як здавалося б. Перші співи в честь новонародженого Дитятка походять від евангелиста Луки. В Україні вони впали на в'язний ґрунт багатого зимового обряду. Тоді то величальна магічна дія набрала християнського змісту. Між ними найбільш поширені колядки про хрещення Ісуса Христа. Але є й багато колядок про терпіння Ісуса Христа, сльози Богородиці і т. д.

Символом Різдва Христового є також сніп. У Скандинавії його виставляє господар біля хати, застромлюючи на кіл, для птахів. Це діється в день Свят-Вечора, подібно, як у нас господар годує в той день свою худібку особливою стравою. А в нас сніп має інше, більш почесне завдання. Його вносить господар перед Свят-Вечерою в хату, ставляючи на покутті на чільному місці. Він символізує предків родини (адже його звуть „дідухом“) і так як він перев'язаний перевеслом, так і вся родина пов'язана в той вечір вузлом любови й пошани.

Ось коротко найважливіші символи Різдва Христового у світі. Зостається ще Різдвяна листівка, що набрала тепер найширшої популярності. Вони вийшли з Англії в 40-вих рр. XIX стол. Для нас, розкинених по всьому світі, вона стала милим засобом контакту в передсвятковому часі.

Різдво в театрі „Заграва“

(Уривок із спогадів)

Восени 1934 Блавацький узявся за перерібку „Ой, не ходи, Грицю“. Мушу признатись, що ставилась я до цього з застереженням. Я все була ворогом пе-

Із постанов театру „Заграва“:

Ганна Совачева в ролі пані генералової у комедії Буш-Фекете „Трафіка пані генералової“

Actress Hanna Sovacheva as the general's wife in Bush-Fekete's comedy "The Tobacco Shop."

рерібок наших побутових п'єс, вважаючи це насиллям над авторами, які не можуть запротестувати. Але згодом переконалась я, що в перерібці „Гриця“ Блавацькому пощастило. Зміна тексту торкалась лиш монологів, що їх перемінено на діалоги. Правда, подекуди це довело до введення нових осіб. Наприклад у 1-ій дії введено бабу, про яку згадує Маруся словами „А його баба, то відьма“. Від того п'єса тільки виграла. Щодо Хоми, то його потрактовано як невдачника, що не бачив у дитинстві ні ласки, ні тепла. Виховувала його та ж баба, що, як гадюка, сидячи на печі, нашіптувала йому злі наміри. Завдяки такому підходові Хома набрав більше людських рис. Та ж баба являється і в лісі, ворожить Марусі й дає їй отруту. До речі кажучи — сцена в лісі гралась за прозорою завісою під музику. При піднесенні куртини глядач бачив лиш ліс, млин збоку, і не сподівався, що в свій час на зад-

ньому пляні побачить щось нового. Там саме по середині сцени підносилась вирізана частина, а в ній за завісою з органіни появлялась яскраво освітлена червоним світлом баба, перед нею димів на штучній ватрі горщик, до якого вона вкидала якесь зілля. З'явилась Маруся для ворожби, відбувся діалог і все зникало знову під божевільний сміх Марусі. Саме „божевілля“ Марусі на сцені йшло під спів хорових голосів за кулісами, які — порозмішувани в різних кутках — співали „Ой, любив та й покинув“. У цьому було щось казкове та на правду несамошите.

Марусю потрактовано як просту сільську дівчину, що на мій погляд було зовсім правильне. Мене завжди дивувала глупота Марусі й Гриця, що піддавались у такій мірі Хоминим хитрощам. Отже переведення типів на більш психологічно оправданих і зрозумілих, було потрібне й частинно Блавацькому вдалося.

Не погоджувалась я з декорациями. Боровик любувався в нереалістичних стилізованих формах. В загальному вони були гарні, але в „Гриці“ вони видавались мені дісонаansom. Деревя в 3-тій дії просто мучили мене саме тому, що були зовсім неприродні, а в 5-тій дії відсутність дверей до комори так само. Те, що в 1-шій дії сцена була переділена стіною хати, було логічно оправдане. Відбувались дві акції — переживання Хоми і вулиця на Свят-Вечір. Мене завжди вражало, що Хома свої монологи говорить на вулиці, а тут вони відбувались у хаті, як діалоги з бабою. Сцена Хоми з Потапом також набрала більшої сили через відокремленість у хаті. У постановці 1-шої дії Блавацький дуже докладно обговорював все з нами, наддніпрянцями, які знали побут і обряд Свят-Вечора. В багатьох деталях це була спільна праця ансамблю.

Костюми також були видержані. Нюднієї блискотки не було на сцені, ні шовку, ні оксамиту, ні

кучерів. Корсетки правдивого крою застібувались збоку. Нє одну суперечку довелось мені перевести з тими, що хотіли показати свою гарну будову тіла.

Нас багато лаяли за перерібку „Гриця“. — Казали, що давній „Гриць“ більш подобався, але чому — цього ніхто не вмів пояснити. Було багато таких, що захоплювались, кажучи, що тільки тепер драма стала їм ясною. На мою думку — наша постановка була новиною і внесла збентеження, бо порушила старі звички й уподобання. Я зовсім не кажу, що все в тій постановці було ідеальне. Це була спроба — примінити психологічний підхід до наших побутових п'єс, оправдати логічно кожне слово й рух. І як кожна спроба — вносила багато нового й цікавого. І що б не говорили мені люди, я все твердитиму, що наш „Гриць“ був більш змістовний. Принайменше там в урочистий Свят-Вечір ніхто не бавився у сніжки, ніхто з дівчат всупереч усім звичаям не колядував із зір-

Із постанов театру „Заграва“:

Ганна Совачева в ролі матері у драмі Гаєрманса „Надія“

Actress Hanna Sovacheva in her role of Heuermann's drama "Hope."

кою, а поважна господиня не за-
точувалась, а була лиш весела й
розбавлена.

Прем'єра „Гриця“ йшла у Пе-
ремішлі. Звідтіля ми взяли на-
прям на Львів, де були в середині
грудня. Кілька днів пробули в
Винниках, а потім виїхали до Бро-
дів. Там застукали нас страшні
морози в передсвяточний час, ко-
ли до театру мало ходять. До того
жиди нас бойкотували за п'єсу
„Два світи“, а в Бродях вони бу-
ли нашою найчисленнішою публі-
кою. Заля доволі дорого коштува-
ла, отже при малій передпродажі
ми рішили відкликувати вистави,
бо це обходилося дешевше, ніж
грати при невеликій кількості роз-
проданих білетів. Виїхати нікуди
не могли, бо саме 31. грудня кін-
чався термін нашої концесії і тре-
ба було чекати на нову. Все наше
сподівання було на свята, коли
каса могла витягнути нас із біди.
А щоб витримати до того часу,
ми перейшли на „загальний ба-
няк“, як називали спільне харчу-
вання. Тоді бралось з каси кілька
золотих на закуп харчів, із яких
ми, акторки, ладили скромний обід
чи вечерю. Тоді звісно, актори,
ніякої платні не брали.

Аж тут наближався Свят-Вечір!
Я оце вперше святкувала його у
„Заграві“, але пам'ятала з попе-
редніх років, що ми, актори, про-
водили його вкупі. Так воно було
заведено й тут. Що нам робити?
Сумно оглядали ми обі з Сердю-
ковою 5 чи 6 оселедців, що могли
запропонувати акторській братії
на вечерю. — Нічого, потішали
ми одна одну, — зробимо з них
салатку, купимо хліб, дамо чай
та й по всьому. Щоб тільки ми
були всі разом на цій вечері.

Та світ не без добрих людей, а
козак не без щастя. Десь перед
полуднем прийшли до нас пред-
ставники громадянства з запро-
шенням на вечерю. Різні родини
сердечно запрошували акторів до
себе. Ми їм широко подякували, але
відмовились, кажучи, що ми тра-
диційно проводимо цей вечір по-
родинному в своєму крузі. Та за-
ховати біду не було змоги, бо
оселедці наші гордовито висували
свої голови з миски та свідчили,
що це вони будуть єдиною стра-
вою нашої Свят-Вечері. А за го-
дину згодом уже присунуло в ко-

МОЛОДИЙ ТАЛАНТ 1961 Р.

У виборі молодого таланту за
1961 р. Редакційна Колегія Нашо-
го Життя не мала легкого вибору.
Багато талановитих одиниць ви-
бивається в мистецтві й профе-
сійному житті. Та врешті вибір
впав на молоду співачку Марту
Кобрин-Кокольську. На іншому
місці подаємо її осяги, що вису-
нули її в передові лави нашого
музичного світу.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

шику кілька кілограмів риби й на-
віть не сказано було від кого.
А трохи пізніше принесли кутю,
книші, тістечка, а навіть горілку.
Крамниця Народної Торговлі, що
не хотіла перед тим дати в борг
ані на золотого, відкрила кредит.
Робота закипіла. Ми, жінки, ва-
рили борщ і рибу, а чоловіки ру-
бали дрова, носили воду і бігали
за дорученнями і так на 6-ту го-
дину все було готове. Нашу гар-
деробу ми прибрали завісами й
смерчиною, скрині застелили різ-
ними покривалами, столи білими
скатерками. В кутку пишалась
ялинка, (а радше сосонка, бо в
Бродях іншої немає), освічена
електричними жарівками. Врешті
вся наша братія засіла до вечері.
Був це такий родинний, теплий
вечір, що я його ніколи не забу-
ду! Було так затишно й радісно,
що в багатьох із нас стояли сльо-
зи в очах. Хотілося plakати від
зворушення, від почуття сердеч-
ної приязні й солідарности. А по-
дарунки все прибували, от прине-
сли ще узвару, а там знов якогось
печива. А раптом почувлось під
дверима „Днесь поюще“ — це
кілька наших симпатиків прийшли
заколядувати, по своїй вечері.
Ще один доказ уваги й тепла, з
якими стрічала нас публіка на
нашій трудній дорозі.

Згодом, коли театр уже „став
на ноги“, бували в нас куди ба-
гатші Свят-Вечорі. Та цього од-
ного ми ніколи забути не могли.
Не було між нами ніоднієї люди-
ни, що не пережила б його гли-
боко! Ми почувались, як одна,
близька, зжита родина. Хай бла-
гословенні будуть злидні тих днів,
що зв'язали нас міцніше, ніж щось
інше!

Успіхи жінок

Товариство Українських Градуантів
у Дітройті гуртує тут народжене по-
коління з вищою освітою, яке виказує
сентимент і живе зацікавлення Укра-
їною. Від ряду літ воно відзначає най-
більш активного громадянина ймену-
ючи його „українцем даного року“. У
1961 р. ця честь припала п-ні ЕМІЛІЇ
ЗАПОРОЖЕЦЬ.

П-ні Запорожець — це популярна
постать на терені свого міста. Довгі
літа громадської праці й готовости ви-
робили їй добре ім'я, як серед укра-
їнської спільноти, так і серед амери-
канських культурних і харитативних
установ. Її співпраця позначилась ви-
датно в Філії УККА, Укр. Амер. Політ.
Клубі, Укр. Гетьманській Організації,
Т-ві Приятелів Капелі Бандуристів.
Т-ві „Самопоміч“, Укр. Секції Інтер-
нац. Інституту. Зокрема відзначилась
вона в вишколі й приєднанні „волон-
терок“, себто добровільних праців-
ниць в різних акціях. Її громадська
виробленість, сполучена з добрим
знанням обох мов, краснорічівістю і
корисною зовнішністю — це цінні
прикмети. І тому вибір Т-ва Україн-
ських Градуантів можна вважати дуже
вдалим.

Пані Емілія Запорожець є дружи-
ною інж. Петра Запорожця, відомого
громадського діяча, і матір'ю трьох
дочок.

Адвокатка АННА ЧОПИК є вже від
кількох літ правним дорадником Укр.
Нар. Союзу. Недавно тому дістала
призначення на пост помішниці най-
вищого правового референта стейту
Масачусетс.

П-ні Анна Чопик буде репрезенту-
вати всі справи нерухомої власности
стейту і заступатиме в усіх розпра-
вах перед Краєвим Судом. До тепер
вона працювала впродовж трьох літ,
як заступниця директора відділу су-
спільної опіки в уряді Гол. Правного
Референта стейту. Окрім того вона
провадить приватну практику.

П-ню Анну Чопик знає добре укра-
їнська громада. Вона була містоголо-
вою Української Ліги Молоді Півн.
Америци й Укр. Професійного Това-
риства, а тепер бере ділову участь у
справах Укр. Нар. Союзу. Активно
працює в товариствах своєї галузі, як
Асоціація Жінок-Адвокаток, та Т-ві
Адвокатів стейту Масачусетс.

Перша коляда

(Уривок із повісти „Якою Дорогою“)

Наближалось Різдво. Дідуся з бабусею вже давно немає. Живучи в місті, Дубки не справляли свят з обережності: за большевиків небезпечно було святкувати Різдво чи Великдень, ані до церкви піти, ані образа святого в хаті тримати. А тепер вже не те! За місяць стали готуватися — це ж перше вільне християнське свято!

Мати Данкова навчила гурт дітей співати колядки; зробили велику зірку з бляхи, намалювали й наліпили на неї „Вертеп“; держак обвили кольоровими ганчірними стьожками, ще й свічничок із свічкою примотували, щоб видніше було „Вертеп“.

От уже й Свят-Вечір голодного 1942 року. Мати зварила узварю

з мерзлого цукрового буряка й куті з обтовченої пшениці — це вже Данко товк, щоб зробити колядникам несподіванку на завтра: матимуть святу вечерю, хой хоч і вдень, коли увечорі не можна (поліційна година о 6-тій вечора). Час від часу чути було далекі вибухи гармат — фронт став десь 40—50 км. на північ від міста.

Повечеряли з тихою радістю, а трохи й із сумом і лягли рано спати, щоб не проспати. Через „Просвіту“ заповіли колядникам іти рано, щоб устигли до Служби Божої обійти всіх.

Неспокійно спав Данко, і ввісні турбувався чи все добре вийде, йому ж бо припала честь бути звіздоношею й віншувати. Удосві-

— Просимо завітати!..

Колядники, ніг під собою не чуючи, зайшли і... здалося їм, що вони забули, що мали співати, так хвилювались. Мати дала тон і перші слова. Несміливо зазвучала „Нова радість“, та зворушені господарі підтягли й собі. Колядники підбадьорилися. Діти слухали з блиском в оченятах і просили ще й ще. Проспівали тут усі чотири колядки, що навчилися. Господарі дякували і наділили їх колядою в мисці...

Пішли далі сміливо й весело. Всюди зустрічали їх з радісними сльозами й наділяли хто чим мав, хоч були й такі, що й дверей не відчинили. До одинадцятої години ранку закінчили колядувати і зайшли до „Просвіти“. Саме починалася польова Служба Божа (церкви ще не було відкрито). Колядники побожно помолитися разом із старшими, а вкінці, на запрошення отця настоятеля, заспівали й присутнім колядою. Усі тішились, а найбільше звіздоноша з міхоншою.

Перейшли до їдальні. Міхонша з дуже поважною міною розкладав на столі багату здобич: з десяток житніх перепічок, 2-3 жмені сухих вишень, стільки ж сушні яблук і груш, кілька „батонів“ (сойні цукорки), пів десятка печених буряків, миска вареників із картоплею і пів сірої хлібини — це вже якийсь старшина-українець укинув, ходили ж бо й до військової касарні з колядою. Узвар і кутя стояли вже на столі, дівчатка поставили мисочки кожному, а ложку кожне мало при собі.

Молоді колядники проспівали „Народження Твое, Христе, Боже“ і засівши при столі весело ласували. Аж не вірилося їм, що в голодному, зруйнованому місті зібрали вони таку „розкішну“ коляду.

Запросили до столу й дітей, що не ходили колядувати. Двоє дітей відмовилися сісти до столу і це зіпсувало трохи загальну радість. Данко здивувався:

та схопився, збудив матір, побіг до сусіди-хлопця, призначеного на міхоншу, а той гукнув ще двох, отак по дорозі й зібралися до гурту. Застукали до першої хати: „Дозвольте заколядувати!“ і кожному б'ється серце — запросять, чи ні?! З-під завіси виглянуло обличчя, засвітили в хаті світло, заскрипів замок у дверях, на порозі стала якась бабуся:

3 приводу великої втрати

— Чому?

— То для просвітян, а нам мама заборонила вступати в „Просвіту“.

— А то чого?

— Кажуть, більшовики знов прийдуть, а тоді просвітян усіх постріляють!

— За що?

— Бо то українці!

Тепер Данко цілком зненавидів більшовиків. То ж вони знищили батька, бо він був українець... Давніш уже намагався він завести розмову з матір'ю на цю тему, але для матері це було важко і з її скупих відповідей Данко зробив самотужки висновки про потребу боротьби проти насилля, чие б воно не було.

Мати Данкова, як завжди, знайшла спосіб розвіяти неприємність. Вона ласкаво обняла діток і спитала:

— А в школі ж ви вчитеся? Подобається вам школа?

— Дуже подобається! І їсти дають! — відповіли разом.

Усі засміялися, засміялися й ці двоє. Мати садовлячи їх промовляла:

— То оце школярі колядували, школярям і їсти пропонували! Бо то Христос народився!

— Хто народився?! — спитав хтось несміливо.

— Христос народився, Спаситель світу! Не знаєте?!

— Розкажіть нам, де воно?!

І мати Данкова розказала дітям „казку“ про Боже Дитятко і про світ жорстокий, про Іродів-правителів, — а розказувати вона вміла добре — і цю казку мабуть і досі пам'ятають ті, що споживали ту першу дитячу коляду і вперше почули про Христа... пам'ятають, якщо вони ще живі й живуть у тому й досі голодному місті, на Україні...

НА ПАМ'ЯТНИК Т. ШЕВЧЕНКА

Збірка на пам'ятник Т. Шевченка серед Відділів СУА посувається вперед. Недавно тому два Відділи зголосили нам свої пожертви. А саме — 13 Відділ у Честері, Па., зложив 50 дол. на ту ціль, а 27 Відділ у Питсбургу додатково пожертвував 25 дол., отже разом теж 50 дол. Уже 9 Відділів СУА пожертвували такі суми.

Дня 6. грудня 1961 відбулось жалібно засідання Ред. Колегії нашого журналу, присвячене пам'яті недавно померлого члена бл. п. Кекилії Гардецької. Відкрила його голова Централі СУА п-ні Олена Лотоцька, накреслюючи кількома словами силуетку Покійної.

Бл. п. Кекилію Гардецьку пізнала з перших днів її побуту в Америці. Із щирим серцем і отвертим умом вона увійшла в ряди Союзу Українок Америки і присвятила йому багато своїх сил. Вміла підійти до кожної членки і зрозуміти її. Через те знаходила спільну мову зі старшими й молодшими, з давніми й новими емігрантками. А коли під час довшої відпустки заступала голову СУА, показалося, що знає кожну ділянку праці СУА. А впродовж 11 літ, що провадила пресову референтуру, журнал зміцнів і здобув популярність.

Зчерги промовляли й інші члени Ред. Колегії. П-ні Л. Бурачинська схарактеризувала становище бл. п. Кекилії Гардецької в тому гурті. Хоча Покійна заступала погляди старшого покоління, проте вміла поступитись і перед поставою й домаганнями молодих. Зате була невмолимою, коли йшлося про збереження традиції. Тут вклдала нераз багато праці, щоб відзначити якусь дату чи відшукати призабутий матеріал. Буваючи охоче на імпрезах і доповідях, вона влгшувала журналові той контакт, що його кожна Редакція потребує.

Редакторка дитячої сторінки п-ні Марія Юркевич пригадала з якою увагою бл. п. Кекилія Гардецька ставилась до її ділянки і старалась уже її піддержати. Вона пізнала Покійну у домашньому співжитті і зазнала від неї багато добра і тепла. Сердечність і доброта були прикметою, що промінювала від неї чи не найсильніше.

П-ні д-р Н. Пазуник висловила свій подив для широкої начитаності Покійної. Бл. п. Кекилія Гардецька слідувала за всією українською пресою і дуже багато читала. Це й проявилось у її пері, що мало широкий діапазон. Від статей, що ними обгрунтовувала напрямні жіночого руху аж до легких фейлетонів — все носило відпечаток її ворушкового ума. Соборницьке наставлення Покійної приєднало їй багато приятелів поміж над-

дніпрянцями і цей факт знов відбився корисно на її світогляді.

..П-ні Марта Тарнавська відмітила одну рису Покійної, а саме толеранцію до думки другої людини. Але з другого боку вміла також заступити свою думку й нераз виходила переможцем у дискусії. З увагою слідувала за українською літературою в УСССР і часто реферувала нові появи. Її інтелектуальна постава нераз імпонувала в нашому середовищі. Хоча в дійсності була скромна й не старалась вирізняватися.

На цьому закінчено коротке засідання, що лиш недостатньо навітглило високі моральні й громадські якості покійної членки Ред. Колегії. Постановлено в пізнішому числі подати більше матеріалу.

ПОНОВНИЙ ВИБІР

У листопаді 1961 Маруся Бек увійшла знов на 4-літню каденцію до управи міста Дітройту. Разом із дев'ять іншими радними складатиме присягу у січні ц. р.

Слід пригадати, що Маруся Бек була першою жінкою-радною, яку вибрано до міської ради цього мільйонного міста та яка стала згодом президенткою цієї Ради. Вона перша також заступала нераз посади міста і підписувала муніципальні бонди.

Населення Дітройту завдячує Марусі Бек два великі досягги. Перший — це оборона давньої ратуші, яку мали збудувати. Вона оберегла цей давній будинок, що має історичне значення. А друге — це була кампанія за дату молодших продуктів, що її бажали торговельні фірми усунути. В цій боротьбі Маруся Бек виявила багато відваги й уміння.

Українська спільнота в ЗДА завдячує Марусі Бек ще більшій досягги. Згадати б лиш її кампанію в користь Капелі Бандуристів та недавно тому проведеною виставку творів українських мистців у вільному світі. Українське ж жіноцтво вдячне їй за уфундування Літ. Нагороді СФУЖО, що оце вже втретє спонукує до творчості талановиті одиниці.

Своєчасно внесена передплата дає здорову фінансову підставу видатництву.

НАШЕ ЖИТТЯ — СІЧЕНЬ, 1962

Ялинки трьох країн

Моя перша ялинка! Найвдячніша тема шкільних завдань. Хто її не знає? Простими, щирими словами описували її малі школярі. Прикрашували це завдання виїмками з колядок і віршів. І думками линули в той куток рідної хати, де стояла осяяна ялинка, якої вітки, здавалось, ще дрижали від дотику ангельських крил. Скільки то літ?

Немов сьогодні бачу той вечір. Рожевий відблиск заходу сонця — це для нас небесний знак, але в серці непевність чи це для нас, чи для других дітей. Свята вечеря проходить у нетерпеливості й тривозі. І нараз несподівано — це довгождане — голос дзвіночка. Всі біжимо до вітальні і через відхилені двері бачимо відбиту в дзеркалі, чудово освічену ялинку. Запах її свіжих гілок наповнює цілу кімнату. На гілках, у миготливому світлі свічок, пишашуться чудові прикраси. На горі ясна голівка янгола, далі скляні баньки і прикраси з бібулки, а поміж ними позолочені орішки, червоні яблука й кольоровою склицею покриті медянички. (Були з неба й пахли живицею!) Ялинку оточували золоті і з кольорового паперу ланцюжки, а згори вниз звисало янгольське волосся. Та найбільшу нашу увагу притягала маленька мініатюрка Божого Дитятка, що спочивало на мохові у срібній колісці.

Що прикраси були з неба, в нас тоді не було сумніву, бо ж на виставі сільської крамниці ми їх не бачили. Тому вдячність для янголів, що простили нам наші провини, наповняла наші серця і ми з дитячою ширістю в тій хвилині постановляли бути чемними на будуче.

А потім? Наша хатня ялинка зробилась маленька, лиш для „годиться“. Але та, яку прикрашував Союз Українок у великій залі Народного Дому! Соколи Олдбої старали високу ялинку, що її треба було прибирати з драбини і то змерзлими руками (заля ще не була викинчена й не ogrівалась). Але наш труд нагороджували оживлені личка дітвори, що співали голосно колядки, немов у той спосіб хотіли подякувати за солодощі, подаровані їм. Стільки було життя, стільки радості в тому!

Війна перервала тяглу нитку ялинок Рідного Краю. А вже ялинок на еміграції ніяк не може пригадати! Може тому, що це був повоєнний час і пов'язана з тим непевність, а може й тому, що кожного разу святкували в іншому місці. Але все ж таки одну ялинку собі пригадала. Невеличку, дуже гарну, свіжу, прямо з лісу. Її ступлені гілки закрили простягнену зловж її пня грубу ковбасу. Кругом був ще папір, щоб не поколотити собі рук. В такий спосіб я перевезла цей смачний об'єкт із села до табору в Регенсбурзі. Та де стояла і як була прикрашена ця ялинка, ніяк не можу пригадати. Прости мені, німецька ялинко, але в моїй уяві ти ніколи не станеш нарівні з тими, з угринівського лісу! Ти будеш завжди лиш практичним опакуванням...

А тепер в Америці ставимось більш поважно до неї. Свідомі, що не всі повернемось до Рідного Краю... Тепер ми з жадобою хочемо пригадати собі моменти з минулого. Відтворюємо всі подробиці, як можна найкраще та переживаючи, вкорінюємо їх у наших дітей, щоб передати їм цю традицію.

Хоча тут уже від жовтня можна дістати всякі прикраси — найтрудніше прибрати ялинку. Пробувала всього! І правдивих свічок, замість електричних, і цукорки завивала сама в паперці, світила й гасила кімнатне світло та настрою як не було, так і не було. Ялинок в Америці не люблю. Може тому, що перші свята за океаном ми провели на свіжій могилі татка без Свят-Вечора й ялинок. Чи може тому, що спогади стають миліші, як дійсність? А може це підсвідомий страх, щоб пишнота американських ялинок не затьмила краси моєї першої? О, ні! Немає такої, що перевищала б тебе, чи навіть срібна, чи золота, чи та з Рокефеллер Плаза, привезена зі Швеції, Аляски, Канади, чи іншої країни, що гордо блистять сотнями світел серед хмародерів Нью Йорку. Ти будеш завжди найкраща, найдорожча, бо прийшла з рідного лісу, а на твоїх гілках спочила срібна колісочка з Божим Дитятком.

Під час Різдвяних Свят часто думаю про того маленького Ісуса та маю прочуття, що його ще раз таки побачу. Так! На це надіюся і сильно вірю, що Христос народиться ще раз для моєї країни. Тоді там залунає свobodно пісня „Слава во Вишніх Богу“ і тоді я віднайду срібну коліску з Ісусом і як колись, ніжно приміщу її на ялинці з угринівського лісу. А кругом запалають свічки на знак побіди добра над злом!

Ірина Кашубинська

Клівленд, у січні 1961 р.

Відновлюйте Вашу передплату вчас, тим досягнете миле почуття упорядкованості, а видавництво зрівноважений бюджет.

Постаті

СЕСТРА ГІЛЬДА

У малому містечку Формози, 200 миль від Тайпей, положений невеликий шпиталь. Він носить наймення св. Йосифа, а завідує ним лікарка, сестра Гільда.

Шпиталь не відзначається нічим особливим. Він приміщений у старому, прищезлому будинку і не має модерного влаштування. Але його лікарка та допоміжні сестри (а вони з чину Непор. Зачаття) широко відомі в околиці та поза нею. Не тільки поміж китайським населенням, а й серед чужинців панує переконання, що сестра Гільда найкращий гінеколог у Тайвані.

Її робочий день починається дуже рано. По Службі Божій вона обходить хворих у шпиталі й дає розпорядження. А потім починає приймати тих, що вже чекають. Коли трапляється операція чи порід, тоді прийом переривають. По полудні сестра Гільда відвідує хворих по домах, нераз у віддалі до 35 миль.

Дивний був шлях цієї немолодої вже жінки. Народилась вона в Німеччині, де і вступила до монастиря. Ніколи вона не думала про студію медицини. Аж коли переїхала у рямцях свого чину до Америки, тут відкрилась їй та можливість. І сестра Гільда закінчила з відзначенням медичні студії, а в 1939 р. подалась до Китаю з місією свого монастиря. Та в перших роках не могла лікувати, бо й для влаштування амбуляторії не було фондів. Щойно в 1945 р. вдалось їй побудувати шпиталь.

А потім події покотились. У 1948 р., коли збільшевізовані китайські війська залляли цілу країну, сестри Чину Непор. Зачаття подались на Формозу. Тут треба було починати зпочатку. Тому й осіли в старому будинку, що його поволі розбудовують.

А сестра Гільда, що вже бездоганно володіє китайською мовою, стала популярною постаттю в країні. Невтомно діє вона у своїй околиці, а пацієнти нераз приїжджають здалека. Нелегко їй виконувати службу, бо хвороба артритизму щораз більше їй дошкулює. Але не зважаючи на біль, вона все до послуг своїх хворих.

Жертуйте на пам'ятник Тараса Шевченка у Вашингтоні!

Вислід пожертв будемо проголошувати в журналі.

НОВІ КНИЖКИ

Олександра Копач: Неповторні дні. Історичні нариси. В-во „Наша Мета“. Торонто 1960. Мистецьке оформлення Галини Новаківської. З передмовою К. Кисілевського. Ст. 48.

Авторка відома, як педагог, що з великим успіхом розгортає навчання українознавства серед молоді. Тому й зрозуміло, що її книжка присвячена молоді. Це короткі нариси з нашої історії. Вибравши постаті й епізоди з княжої доби, Олександра Копач змалювала їх окремими картинками. Це не тільки оживляє читачеві історичні постаті, але впроваджує його у побут доби.

Степан Риндик: Пригоди і люди. Оповідання. Видано заходами Т-ва Прихильників. Шикаго, 1960. Обгортка роботи Марії Гарасовської-Дачишин. Ст. 396.

Оповідання, яких 18 злучив автор у цій книжці, мають одну дуже цінну прикмету. Хоча походять із бурхливої доби переворотів і переслідувань, проте в них погідний настрій. І хоч веселими їх назвати не можна, то все ж деякі постаті, як Терентія Тарадайки чи Мирона Скачибіди мають щось із сатири. А такі картини, як „Ходімо на город“ або „Благословення Боже“ вгортають читача теплою атмосферою сільського побуту, що його автор прегарно вмів змалювати.

Л. Б.

Улюблена книжка

Подаємо відгуки читачок на нашу анкету. Голоси тих, що читають і захоплюються прочитаним, дуже численні. Вибраємо декілька цікавіших.

Пригадуємо рівночасно, що і в цьому числі на ст. 32 знаходиться запитний листок. Виповність і надсилайте!

З усіх недавно прочитаних книжок найбільше враження на мене зробив „Останній пророк“ Леоніда Мосендза. Цей широкий опис життя Ізраїля напередодні приходу на світ Спасителя показує умовини життя в тій країні. Чи не має тут деякої подібності з нашою визвольною боротьбою? Яка шкода, що автор не міг докінчити цього могутнього твору!

Читачка з Торонта

Мені найбільше подобалась „Дорога“ Меланії Кравців. У цій повісті описана любов і посвята для Батьківщини, чесність жіночого характеру і мудрість матері, що рештками свого майна рятує дітей перед навалою новітніх гунів.

Теодозія Коцик, Рочестер

До моїх улюблених творів належать дві книжки. Це — Василя Барки „Океан“, в якому ціну поетичність, образність слова. А друга — це Миколи Понеділка „Соборний борщ“, якого люблю за цікаву розповідь і ліричний гумор.

Читачка з Нью Йорку

ІЗ ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Елегантні проекти суконь

Впродовж 1961 р. появлялись у Вашому журналі ілюстрації з ділянки моди, виконані відважно, легко і з правдивим хистом, яких авторкою є Софійка Лада. Вже на підставі цих ілюстрацій можна передбачити, що наша товаришка з групи молодих мистців і студентів Високих Мистецьких Шкіл у Філадельфії займе поважне місце в цій ділянці прикладного мистецтва.

Є всі підстави так думати, бо вона має на це багато даних: фантазію, витончений естетичний смак та вроджені здібності до рисунку. Не завадило б нам, українцям, мати свого креатора моди цієї міри, що Діор, Сан Порен, Еміліо Пуччі ітд. Треба сподіватись, що наша Софійка при умові постійної і впертої праці дійде до того рівня і такого успіху їй треба побажати.

Радісним є тут також те, що Софійка Лада має на увазі не лиш працю для заробітку, але також працю над собою, щоб оформитись, як справжній мистець, чого доказом є останні, нею виставлені картини на Шостій Образотворчій Виставці Жінок-Мисткинь у Нью Йорку.

Кожен український осяг, в якій би воно не було ділянці, причинюється до нашого успіху у світі. Тому варто допомогти молодій мисткині не тільки морально, але й замовленнями на її проекти.

Нехай ці скромні рядки будуть для неї заохотою до витривалості та ще більш інтенсивної праці для досягнення обраної нею мети.

Ніна Климовська

НАШЕ ЖИТТЯ — СІЧЕНЬ, 1962

Заслужений успіх

При виборі молодого таланту 1961 р. мимохіть очі всіх звернулись у бік малої постаті, що завоювала собі місце на сцені в Нью Йорку. Про Марту Кобрин-Кокольську заговорила тепер живо українська преса. Це пов'язане не тільки з її виступами в Нью Йорк Ситі Опера, але й із її осягами взагалі. Це одна з небагатьох співачок молодшого покоління, що виросла вже на наших очах.

Про початки мистецьких студій не можна в неї нічого довідатись. Марта дуже скромна і вважає, що ще час про неї писати. Вона ж тільки ще вчиться...

Тому треба вжити хитрощів. Розпитуючи про недавній виступ у Нью Йорк Ситі Опера, про пісні, що їх співатиме на Листопадовому Святі, про родинні умовини — вже нав'язується розмова. В її карих очах появляється вогник запалу. Отже тема й напрям — близькі серцю молодой співачки.

Знаємо, що співачка наполегливо працює над своїм голосом. Це легко ствердити кожному, хто чув її кілька років тому, а тепер. А скільки за цим криється праці, запалу й завзяття — всі співаки знають. Від принагідних концертних виступів до партії „білої монахині“ — великий шлях.

Щойно згодом довідуємось, як вона його пройшла. Вряди-годи виступаючи в театрі „Lyrical“ вона співала там раз партію Мімі в „Богемі“ І напевне почули її менеджери з Нью Йорк Ситі Опери. Бо вже незабаром запросили її для пробного співу з оркестрою, а через кілька днів підписали контракт. Выглядає просто, але який це складний шлях для співачки без протекції, без грошей і без зв'язків!

— Я й справді не вірила цьому в перших днях! Але не було часу довго застановлятися, бо скоро після того почались проби, які тривали по 8 годин денно. Все пішло шкереберть! Спів, оркестра, міміка, костюми... Я й сама не знаю, чому маю завдячувати

це ангажма, хіба тільки якомусь особливому щастю!

Але це не щастя. Це особлива якість її голосу враз із умінням інтерпретації. А до того приваблива дрібна постать із тими вогниками запалу в очах. Не диво! Можливо, що й молитви матері допомогли. Бо мати, як і покійний батько підтримували запал дочки.

Співачка розказує про переживання цього першого виступу на великій сцені. Опера Пуччіні „Іль Трітіко“ вже більш як 40 років не йшла в Нью Йорку. Тому режисер Нью Йорк Ситі Опера вагався в постанові. Щоб збагнути середовище, він навіть навідався був до монастиря. Бо ж атмосферу його треба відчутти й передати, дарма, що музику створив такий великий майстер.

Роля Женевьєви, що її співала Марта, побічна. Зате в опері „Карміна Бурана“ Карла Орфа вона вела чільну партію сопрана. Після Пуччіні — це музика більш модерна. Переставлення вимагало певної напруги, але співачка справилась із цим. Взагалі — модерну музику вона любить.

Тепер уже виступів немає, бо Нью Йорк Ситі Опера закриває свій сезон тоді, коли йдуть вистави в Метрополітені. Зате з весною знов почнуться чужомовні опери, що їх вона співає в оригіналі. Її прізвище вже пов'язане з тією установою.

— Мене знають там, як Кокольську, — розказує співачка. — Для пам'яті мого батька, що

Марта Кобрин-Кокольська
Singer Martha Kokolsky was named by Our Life the young talent of 1961.

так піддержував мій спів, я зберегла там дівоче прізвище. Та мій чоловік погодився з тим, як взагалі піддержує в мене охоту до співу.

У співачки є також син Юрко. Він гордиться виступами матері, але голосу в тому ще не забірає.

А тепер Марта Кобрин-Кокольська прикрашує наші концерти своїм співом. Ще в вухах мені плывуть драматичні переливи „Матері“ Рудницького чи молитовний тон „Богородиці“ Соневиського. Яка щаслива наша громада таким даром Божим!

Радіє також Наше Життя! Вибираючи її найкращим молодим талантом 1961 р. знов сягає у сферу нашого мистецького світу із радісним побажанням успіху на майбутнє!
Л. Бура

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

На Фонд Репрезентації

На порозі нового року слід пригадати, які нагоди для репрезентації українського жіноцтва в 1961 р. ми використали. Їх не було багато. Але ми взяли участь у Конференції Громадянства у Вашингтоні, у річних зборах Нац. Ради Жінок Америки і в Конференції „Вимен фор Фрідом“. Також серед власного громадянства ми сповнили це завдання в кількох напрямках.

Жертвенність Відділів на Фонд Репрезентації не була велика. Через те й не могли ми виступити на Конвенції Ген. Федерації Жін. Клубів у Маямі. Але всеж невеликі датки наспіли й завдяки тому могли ми виконати те, що згадано вище. Тому сподіємось, що це зрозуміння буде зростати. Бо ж треба всюди засвідчувати про себе й змагання нашого народу.

Тому жертвуйте на Фонд Репрезентації! Це уможливить нам вести роботу на чужому ґрунті!

ЕКЗЕКУТИВА СУА

Велика втрата

Ще не прийшли ми до себе по втраті однієї видатної громадської діячки у рядах СУА, коли неблаганна смерть вирвала з наших рядів другу провідну членку. Дня 29. листопада 1961 р. відійшла на віки бл. п. Кекилія Гардецька, пресова референтка Гол. Управи СУА і членка Ред. Колегії нашого журналу.

Ще не можемо вповні з'ясувати собі значення й глибини цієї втрати. Союз Українок Америки багато завдячує цій відданій громадянці і щойно з часом можна буде ці заслуги вповні оцінити. Тепер хочеться тільки в загальних зарисках подати її силуетку, як вона запам'яталась із рідного краю і в останніх роках.

Кекилія Гардецька народилась у 1898 р. у священничій сім'ї Волянських, що жили в Криворівні, серці Гуцульщини. В її рості заважила Гуцульщина не тільки своїм фолкльором, але й осередком, що створився у Криворівні. Дім її батьків був широко відкритий для представників нашої культури. Тому в неприступних Карпатських горах гостювали часто наші письменники і вчені, а деякі з них обрали собі цю місцевість на постійний літній осідок. Недавно тому з нагоди роковин Івана Франка Кекилія Гардецька поділилась цікавими спогадами про нього.

Її молодість припала на час I. світової війни. Здавши матуру в гімназії СС. Василянок у Львові, Кекилія Волянська пішла за покликом того часу — вчителювати в звільнених волинських землях. Там заходами Українських Січових Стрільців заснувались у Володимирі Волинському й Острівку українські школи. Спільно з сестрою Володимирою Кекилія Волянська провела там деякий час, навчаючи й працюючи серед населення.

Щоб придбати фахового знання Кекилія Волянська пройшла абітурієнтські торговельні курси у Львові. Ще й не почала гаразд працювати, коли Перший Листопада пірвав її у вир громадських завдань. Спершу це була допомо-

га в харчуванні війська і населення, а потім вона включилась у редакційну працю єдиної в той час газети „Вперед“ та жіночого журналу „Наша Мета“. Тривожний час в обложеному Львові розяснила подія особистого характеру: вона пізнала й полюбила молодого правника Маріяна Гар-

Кекилія Гардецька
The late Cecilia Gardecky, Press
Chairman of UNWLA and WFUWO.

децького. Вінчання молодої пари пройшло серед умовин воєнного часу.

Засновуючи родину обоє Гардецькі перенесли на рідну Гуцульщину. Замешкали спершу в Кутах, а потім у Косові. Вплив їх на життя Гуцульщини дав себе знати: вони скоро згуртували біля себе весь позитивний громадський елемент. Праця Союзу Українок і розвиток домашнього промислу оперлись у великій мірі на зрозумінні Кекилії Гардецької, яка піддержувала кожен почин. Очолювала довгий час Філії СУ у Кутах і Косові і працювала, як справник кооп. „Гуцульське Мистецтво“

Родинне щастя подружжя скріпило трійко дітей. Але несподівана смерть чоловіка у 1937 р. залишила відповідальність за них на плечах удови. І в важких умовинах 2. світової війни вона справилась із цим завданням. При цьому не відмовлялась від громад-

ських обов'язків і її співпрацю пам'ятає Жіноча Секція Допомоги I. Дивізії та кооп. „Українське Народне Мистецтво“ Дальша мандрівка вивела її з розбомбленого Дрездену до Баварії, де в рямцях Об'єднання Українських Жінок вона станула до праці. Як господарська референтка Гол. Управи і член Ред. Колегії „Громадянки“ вона віддала при розбудові життя цієї організації неоцінені прислуги.

Поселившись разом із родиною в Америці, Кекилія Гардецька включилась як рядова членка у 42 Відділ СУА. Її товариські прикмети і громадське вироблення скоро з'єднали її приязнь і симпатію всіх і на Конвенції в 1950 р. вона ввійшла до Гол. Управи СУА. З того часу незмінно стояла на пості пресової референтки. Своєю співпрацею вона скріплювала журнал Наше Життя, дбаючи про його зміст (була також членкою Ред. Колегії) і фінансову підставу.

Вірна традиціям свого життя вона підтримала також почин домашнього промислу і стала членом кооп. „Базар“ У 1957 р. станула на чолі її Надзірної Ради.

Та цими становищами не можна окреслити значення Кекилії Гардецької в обох установах. Воно було далеко більше. Вона не обмежувалась якоюсь ділянкою, а входила в усі галузі праці, маючи завжди цілість перед очима. Її лагідна, життєрадісна вдача приєднувала їй приятелів. Де вміла, там лагодила конфлікти, підтримувала пригночених, налаштувала занедбане, змагаючи все до однієї цілі.

Навіть коли хворіла в останньому часі й не могла брати безпосередньої участі в житті організації, проте цікавилась усім і давала поради. У переддень смерті вона спонукала дочку до підготовки Окружного З'їзду СУА, щоб вийшов якнайкраще.

Та не дожила того. З сумом згадав Окр. З'їзд цю велику громадянку. Її відсутність відчує також Гол. Управа СУА, що готується до XIII Конвенції... без неї.

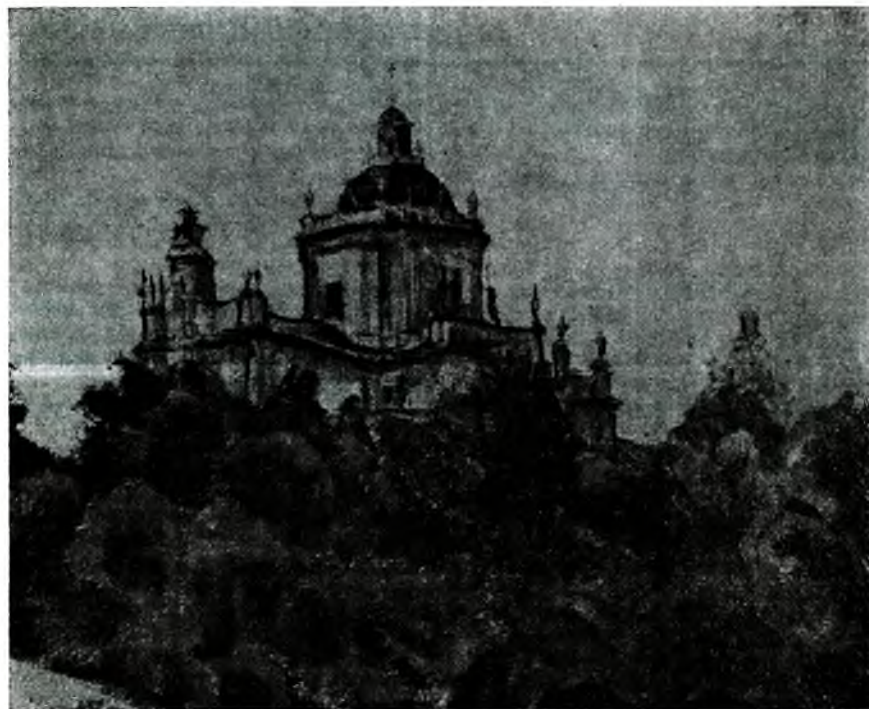
Л. Б.

Виставка М. Морачевської

Це вперше трапилось щось такого! Бувало, що Відділи влаштували авторські вечори, чи ювілеї своїм видатним членкам-мисткиням. А оце вперше улажено образотворчу виставку членки США!

Марія Морачевська прожила останні роки свого життя у Фила-

дзельфі. З нагоди її трагічної смерті, що сталася більш як рік тому, подали ми посмертну згадку в ч. 6, 1961. А тепер 10 Відділ США і Виховна Комісія СФУЖО, яких членкою вона була, задумали віддати їй останній поклін. Дня 23. листопада 1961 р. відкрито виставку її мистецьких праць у залі парафіяльної школи св. о. Миколая, де вона колись вчителювала.

Марія Морачевська:

Maria Moraczewska: (Oil) St. George's Cathedral.

делфії. З нагоди її трагічної смерті, що сталася більш як рік тому, подали ми посмертну згадку в ч. 6, 1961. А тепер 10 Відділ США і Виховна Комісія СФУЖО, яких членкою вона була, задумали віддати їй останній поклін. Дня 23. листопада 1961 р. відкрито виставку її мистецьких праць у залі парафіяльної школи св. о. Миколая, де вона колись вчителювала.

Проф. Антін Малюца, у своїй промові вказав етапи її мистецького шляху. Спинився довше на мистецькій школі О. Новаківського, де вони вперше зустрілись. Варгість і спадщину цієї школи українське громадянство ще й досі не оцінило, як слід. Проїшовши цей етап Марія Морачевська

звернула увагу на прикладне мистецтво, якого навчала у львівських школах. Своє завершення знайшла вона тоді, коли провадила текстильний відділ Мистецько-Промислової Школи за німецької окупації. Тоді співпрацювала також із театральною майстернею, допомагаючи в оформ-

ленні історичних костюмів. Поселившись в Америці, вона повернулася до свобідного малювання і створила ряд творів, що тут виставлено. Далше мистець перейшов до пояснення картин. Це в більшості олійні краєвиди, квіти й мертві натури. Було декілька рисунків і акварель. Окремо на столах виставлено й вироби прикладного мистецтва. Це були — мальованка її проекту й виконання, дві вишивки, грамота та світлина килиму й ручних робіт, що були виконані ученицями шкіл у Львові. Посеред цього на фронтівому місці стояла світлина мисткині в чорних рямках.

Іменем 10 Відділу США привітала присутніх голова п-ні Іванна

Гентош. Пошану Відділу й Виховної Комісії скріпила увага цілої громади, серед яких були учні покійної та їх батьки. Гарно видалий каталог допоміг скоро орієнтуватись.

Виставка тривала чотири дні, себто до 26. листопада включно. Її відвідало около 200 осіб із Філадельфії й околиці. Оце живе зацікавлення можна пояснити собі також і симпатією, якою тишилась покійна в усіх кругах.

Улаштуванням виставки зайнялась Управа 10 Відділу разом із Виховною Комісією СФУЖО. Причинилась до виставки дочка покійної мисткині, п-ні Софія Темницька, ставляючи до диспозиції всі експонати та видаючи каталог. А друзі покійної в особах пп. Володимира Януша й Олександра Зелінського не жаліли труду в фаховій допомозі.

Отаким спільним зусиллям наші клітини віддали шану талановитій своїй членці, показуючи громаді її мистецький дорібок.

Л. Б.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Кекилії Гардецької складає 10 дол. на пресовий фонд Нашого Життя

Окружна Рада США
у Філадельфії

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Кекилії Гардецької, пресової референтки Гол. Управи, складає 10 дол. на пресовий фонд Нашого Життя

Управа 11 Відділу США
у Трентоні

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу пресової референтки США бл. п. Кекилії Гардецької складає 5 дол. на пресовий фонд Нашого Життя

20 Відділ США у Філадельфії

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу президентки нашої кооперативи бл. п. Кекилії Гардецької складає 10 дол. на пресовий фонд Нашого Життя

Управа кооп. „Базар
у Філадельфії

У змагу за Наше Життя

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Ділимося сумною вісткою з членством США та всією українською громадою, що дня 29. листопада 1961 відійшла у вічність бл. п. **Кекилія Гардецька**, пресова референтка Гол. Управи США.

З великим жалем прощала її українська громада Філадельфії. Дня 1. грудня 1961 оо. Харина, Кобрин і Пиріг відслужили парастас у похоронному заведенні М. М. Насевичів. Численно явились представниці Відділів США, а особливо 42 Відділу, до якого належала Покійна. При домовині промовляли — голова Централі п-ні Олена Лотоцька і голова Відділу п-ні Марія Пашук. Окрім того п-ні Людмила Івченко, співробітниця Покійної з Об'єднання Українських Жінок у Німеччині, поділилась із присутніми своїми спогадами.

Дня 2. грудня вранці почався похорон. Провадили його оо. Липин, Харина і Кобрин, відправляючи Службу Божу в катедрі Непорочного Зачаття. Щирою проповіддю о. парох Липин попросив свою визначну парохіянку. Численно провели її членки США, приятелі і знайомі в останню дорогу. На цвинтарі на Факс Чейсі виросла дорога нам свіжа могила.

Після похорону родина спільно з Союзом Українок Америки влаштували поминки в домі США. Знов зійшлись численно всі ті, що Покійну знали й любили. Поминки відкрила містоголова США п-ні Стефанія-Пушкар, яка накреслила коротко життєпис бл. п. К. Гардецької і вказала на головні риси її вдачі. З черги промовляли присутні. Дир. Володимир Дорошенко пригадав роки співпраці, головню з часу облоги Львова. П. Теофіл Бак-Бойчук підкреслив громадські прикмети Покійної, п. Борис Ржепечський згадав про її рухливість та охоту пізнання, п-ні Марія Колтунюк її глибоку, правдиву побожність, п-на Дарка Новаківська любовну опіку, якої знала вона від неї разом із цілою групою дітей під час вакацій. Зворушливою промовою подякував усім зять Покійної д-р Микола Ценко. Панахидою, яку відправив

Контест приєднання передплатниць увінчалися двома нагородами. Придбав їх 11 Відділ у Трентоні (п-ні Людмила Сердюк) і 29 Відділ у Шикагу (п-ні Ореста Пілецька). Ще не повідомили нас, як бажають їх використати.

Пригадуємо умовини контесту: всі ті, що приєднають нам 5 передплатниць і пришлють річну передплату, дістають одну передплату Нашого Життя даром або книжок видання США, вартости 5 дол.

Ось хто приєднав нам передплатниць в останньому часі:

Флоренс Дорошенко, Ірвінгтон	1	Теодозія Стельмах (63 Від.)	
Іванна Медвідь, Гарфілд	1	Дітройт	2
Лідія Придаткевич, Кентакі	1	Наталія Березовака, Галівуд	1
Ірина Руснак (47 Від.), Рочестер	1	Валентина Ермоленко, Міннесота	1
Людмила Сердюк (11 Від.), Трентон	2	Хто черговий?	

АДМІНІСТРАЦІЯ „НАШОГО ЖИТТЯ“

о. Кобрин, а відспівали всі присутні, закінчено цю родинну і товариську зустріч.

Екзекутива США

**

БРІСТОЛ, ПА.

Ділимося сумною вісткою з членством США, що дня 13. серпня 1961 упокоїлася в Бозі наша членка бл. п. **Марія Фіриц**, родом Козел. Народилась у 1884 році в с. Теплицях, Зах. Україна. Була членкою нашого Відділу від його заснування й дуже радо брала участь у сходах, хоч була вже похилого віку. Полишила в смутку чоловіка Михайла, дві дочки тут, а одну в Україні, і двох синів, Андрія і Петра, 14 внуків і 9 правнуків. Оплакують її також сестра п-ні Антош і брати Василь і Дмитро Козел. Поховано її на нашому цвинтарі, а членки взяли участь у її похороні. В. Й П.!

М. Хом'як, голова

Замість квітів

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу нашої незабутньої голови Окр. Ради бл. п. Олени Гординської складає 15 дол. на фонд Мати й Дитина

Управа 24 Відділу США
в Елизаєті

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу нашої дорогої секретарки бл. п. Олени Гординської складає 50 дол. на пресовий Фонд Нашого Життя

Управа 28 Відділу США
у Ньюарку

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу нашої дорогої голови Окр. Ради бл. п. Олени Гординської складає 10 дол. на фонд Мати й Дитина.

Управа 61 Відділу США
у Випані, Н. Дж.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу нашої дорогої голови Окр. Ради бл. п. Олени Гординської складає 10 дол. на фонд Мати й Дитина

Управа 65 Відділу США
у Нью Бронсвіку

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Олени Гординської, дорогої голови нашої Окр. Ради, складає 10 дол. на пресовий фонд

Управа 70 Відділу в Пассейку

Замість квітів

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу нашої пресової референтки бл. п. Кекилії Гардецької складає 10 дол. на пресовий фонд Нашого Життя

Управа 59 Відділу США
в Балтиморі

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Кекилії Гардецької складає 10 дол. на пресовий фонд Нашого Життя
Федеральна Кредитова Кооператива „Самопоміч“ у Філадельфії

НАШЕ СПІВЧУТТЯ

Нашій членці п-ні Володимирі Ценко висловлюємо щире співчуття з приводу смерті її матері бл. п. Кекилії Гардецької і замість квітів складаємо 5 дол. на пресовий фонд Нашого Життя

Управа 20 Відділу США
у Філадельфії

Зближається Різдво Христове

Думками линемо до вас, наші сестри, що розкинені по різних континентах, працюємо спільно для однієї мети — для України. Ідемо до Вас із колядою і з любов'ю рідних собі кличемо — Христос Родився!

І до вас, на широких просторах України, і до тих, що на Сибірі, кличемо й колядуємо:

**Глянь оком щирим, о Божий Сину,
На нашу землю, на Україну!**

Всі ми святкуємо — ті, що в Канаді, серед тріскучих морозів та снігів зустрічають Різдво Христове, й ті на півдні, що зеленню й квітами вітають його. І ті, що в великих центрах Європи стараються створити візію Рідного Краю, і ті, що їх судьба поселила найдалше від нього, себто в Австралії. В усіх нас почуття близькості й єдності, дарма, що тисячі миль розділюють нас. Усіх нас об'єднує в цей Вечір оця велика вістка:

Христос Родився!

Різдво Христове й Новий Рік, хоч не приносять безпосередніх змін, проте заставляють нас особисто й організаційно призадуматись: що далі?

І цього ви хочете почути від нас. Світова Федерація Українських Жіночих Організацій, що репрезентує українське жіноцтво, як суспільно-громадський сектор нашого життя, свідомо великої своєї відповідальності. Її завданням є — глядіти й чітко відзначувати як події світу, так і нашого громадського життя.

Світові події розвиваються бурхливо. Ростуть нові сили, виринають проблеми, що їх найбільші уми світу стараються часто без успіху розв'язати.

Тажко сказати, що принесе найближче майбутнє. Та умовини, що існують, насторожують нас. В обличчі тієї дійсності звертаємось до наших складових організацій, їхнього членства і громадянства з таким словом:

Теперішня ситуація вимагає скріплення нашого організованого життя і затіснення співпраці та гарту духа й готовости — сприяти події у світі.

Нам треба скріпити себе організаційно, нам треба піддержувати себе духово. Кожна одиниця, кожен гурт у нашій спільноті повинні бути свідомі цього. Треба допомогти слабшим, щоб кожна організація могла відповідально працювати. Відчути цей наш національний і громадський обов'язок — це потреба хвилини.

Ми віримо, що наше членство це зрозуміє. А ті, що досі не мали змоги чи зацікавлення, приєднаються. Кличемо до них: Працюйте з нами!

Над чим?

Над поглибленням моральних цінностей людини, що черпає свої закони зі слів Божих. Тільки в них, в отому прагненні добра й справедливости серед людей — є сила, що може врятувати світ.

Як виховниці молодого покоління маємо обов'язок вкласти в їх душу основи тих ідеалів і бажань — змагати до них. Віра в Бога, любов до свого народу, допомога Україні, праця в користь людства, придбання знання і вміння — цього вчиться людина змалку, а приклад виховує її. Це є сила в душі, якої не знищить ніякий ворог.

Що даліше?

Кожен із нас відчуває, що найближчий час може принести життєві труднощі. До них ми і наші діти повинні бути приготівані.

Нам треба плекати гарт духа і тіла, що допоможе нам це все перетривати.

Спробуймо це в родинному гурті! Як воно було б, коли б наші діти відмовили собі певної забавганки в користь інших цінностей, як допомоги другим, ошадности, пожертви на якусь ціль? А в цьому батьки були прикладом для них?

Спробуймо цього і в організації! Поставмо собі за мету притягнути до неї всіх, що живуть довкола нас. Вказуймо на пекучу потребу нашої участі, нашої допомоги. Пригадуймо, що нашого слова жде поневолена Україна, а щоб сказати його в слушний час, треба гуртуватись уже тепер.

Сильні духом і загартовані тілом, ми будемо відпорні на життєві труднощі. Такі думки нам насуває Новий Рік.

Але Різдво Христове несе нам радість і віру в наше краще майбутнє. Звертаємось із вірою до Дитяти Ісуса і молимо Його:

**Глянь оком щирим, о Божий Сину,
На нашу землю, на Україну!**

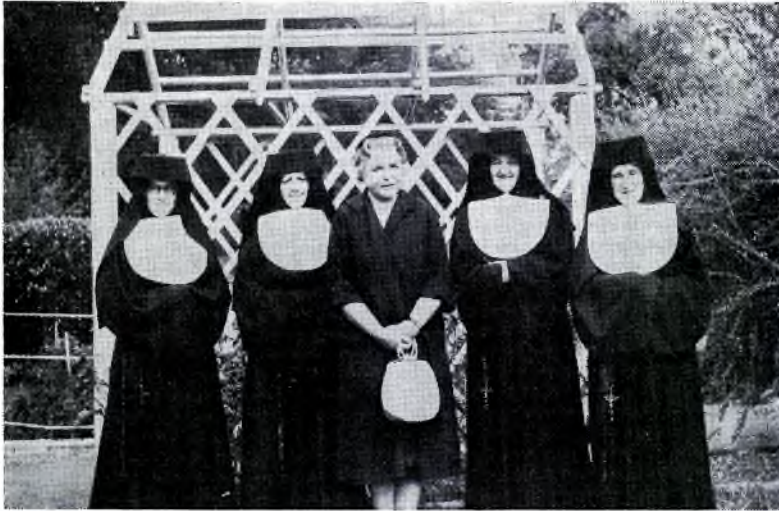
Замість квітів

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу нашої пресової референтки бл. п. Кекилії Гардецької складає 10 дол. на Фонд Книжки К. Малицької

**Олена Залізняка
голова СФУЖО**

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу невіджалуваної бл. п. Кекилії Гардецької складає 10 дол. на потреби СФУЖО

Ірина Павликовська

Сестри чину Presentation Convent із представницею СФУЖО п-ні Іреною Павлюковською.

Nuns of Presentation Convent in Dublin, Ireland with Mrs. Irene Pawlykowska, the delegate of the World Federation of Ukrainian Women's Organizations (WFUWO).

Ірландія — країна зелені і добрих людей

Міжнародний Жіночий Союз відбув свій 19. Конгрес у Дабліні. Irish Housewives Association перебрала на себе обов'язки господинь Конгресу і перевела його блискуче. Рік тому президентка МЖСоюзу п-ні Дераніягала разом із ексекutiveною секретаркою п-ні Гезлі відвідали Даблін для устійнення програми та підбирання товариської частини.

Взявши на себе ці обов'язки Т-во Ірландських Господинь постаралося про те, щоб делегатки мали нагоду познайомитись із їхньою країною, культурою та працею жіноцтва та щоб внесли якнайкращі спогади з побуту в Ірландії. В тому вони мали повну піддержку свого уряду і громадянства.

Президент де Валера прийняв патронат над Конгресом. Представник уряду міністер освіти д-р Петрик Гиллері вітав Конгрес на святочному відкритті, а посадник Южін Тиммонс від міста. Привітальне слово від Т-ва Ірландських Господинь виголосила п-ні Гільда Твіді, голова цієї організації, що сама по фаху є викладачкою високих шкіл.

У першому дні ділових нарад одна сесія була присвячена ірландському жіноцтву "The Women of Ireland Speak". У програмі тієї сесії виголошено дві доповіді. Одну з них — „Правне положення жінки в Ірландії“ виголосила д-р Фр. Моран. Вона

дуже добре й цікаво опрацювала цю тему, з'ясовуючи повні політичні й громадські права ірландського жіноцтва. Другу доповідь про „Кельтську традицію в Ірландії“ виголосила професор археології д-р Майр де Пеор, яка свою доповідь доповнила висвітленням пам'яток кельтської культури. Обі доповіді дали делегатам змогу — розглянутись у тих проблемах.

Товариська частина Конгресу також була старанно приготована. Президент де Валера приймав делегаток у своїй резиденції чаєм. Міністер освіти з дружиною, як представник уряду, влаштував прийняття в репрезентативному домі уряду, а мейор міста враз із Т-вом Ірландських Господинь приймав делегаток у залі прийняття міста. Окрім прийняття була там гарна програма, як гра на арфі, співи й танки. Першорядна фірма Дабліну провела показ осінніх моделів, виконаних із ірландських вовняних самоділів.

Делегатки відбули дві більші прогульки в глиб країни. Одна з них до місцевості Дрогеда була дуже цікава. В Дрогеда побудовано великий, модерний шпиталь, де вишколюються медсестри з призначенням на місії в Африку й Азію. Крім того там є вже багато медсестер із азійських та африканських країн на вишколі. Управа шпиталю дала нам змогу докладно все оглянути, а гостей приймали окрім того мейор міста і членки відділу ТІГ

перекускою. Після оглядин делегатки поїхали далше, щоб оглянути найдавніші пам'ятки кельтської культури, що є в тій околиці. Сліди старовинних селищ, цвинтарі з прекрасно різьбленими хрестами, останки старих церков. Увечорі того ж дня висвітлено нам прегарний кольоровий фільм із краєвидами цілого острова.

Конгрес тривав повних два тижні. Неділя була вільна від зайнять, а членки ТІГ-у приймали делегаток того дня по домах. Я була запрошена враз із іншими делегатками до гостинної родини архітекта Бріоску і їх матері, видатної діячки п-ні Бирн. Делегаток було 6 — англійка, данка, дві з Нігерії, єгиптянка і українка. Двома автама ми об'їхали околицю у промірі 50 миль і в часі тієї дороги я мала нагоду багато довідатись про працю й господарство ірландців. Після прогульки нас запросили на вечерю. Прибули також приятелі наших господарів і в товариській гутірці ми почули багато про Ірландію, почули їх тужливі народні пісні і взаїмно інформували їх про наші проблеми.

Кожного дня делегатки користали зі збірних чи особистих запрошень. Наприклад оглядини чудового приватного городу ітд. Я радо скористала з поновного запрошення п-ва Бріоску, що посвятили мені свій вільний день, щоб показати мені старші церкви та пам'ятки культури в м. Дабліні. Завели мене також до нової модерної школи, що нею завідують сестри Presentation Convent. Ми оглянули школу, дитячий садок та частинно монастир. Цікаво було мені довідатись, що вони вже в садку впроваджують двомовне навчання, щоб відродити давню ірландську мову, а початкове й середнє шкільництво вже на тому побудоване.

Такі були мої зустрічі з ірландцями. На тлі доповідей на Конгресі та літератури, яку я придбала, зуміла собі виробити певний погляд на них та їх країну.

Ірландія — це як відомо острів. Країна має краєвиди нашого Підгір'я, спокій Полісся, а місцями красу лемківських гір. Столиця Даблін окружена горбами, на яких є пасовища, вирощують торф, а фіолетний верес цвіте цілими ланами. Зелень і верес у соняшний день дають чудову гармонію красок. Дороги добрі, обсажені густо зеленню, але такі вузькі, що там

Ділимося сумною вісткою зі складовими організаціями СФУЖО, що дня 29. листопада 1961 р. упокоїлася в Бозі наша пресова референтка, бл. п.

Кекилія Гардецька

членка Самаританської Секції Українського Горожанського Комітету у Львові, член-співробітник редакції час. „Вперед“ у Львові, голова Філії Союзу Українок у Кутах і Косові, справник кооп. „Гуцульське Мистецтво“, член Жін. Секції Допомоги Укр. Дивізії, член-основник Об'єднання Українських Жінок у Німеччині, член Ред. Колегії журналу „Громадянка“, пресова референтка Союзу Українок Америки, президент кооп. „Базар“ у Філадельфії, пресова референтка Світової Федерації Українських Жіночих Організацій (СФУЖО).

Похорон відбувся дня 2. грудня 1961 р. при численній участі громадянства на цвинтар у Факс Чейсі-Філадельфії.

УПРАВА СФУЖО

ірландських делегаток, як на Конресі, так і поза ним. Вони дуже добре нас розуміють і знають положення нашого народу, так історично подібне до їхніх змагань.

Покидаючи Ірландію всі делегатки висловлювали своє признання Т-ву Ірландських Господиць за великий вклад праці й гостину, що без сумніву причинилось до успіху Конгресу. П-ні Гільда Твіді, як голова ТІГ-у в конгресовому запрошенні кликала: *Caed mile failte — a hundred thousand welcomes!*

А я дякуючи кличу їм. „Спасибі — на все добре!“

Ірина Павликовська

Замість квітів

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу незабутньої бл. п. Кекилії Гардецької складає 20 дол. на Фонд Книжки К. Малицької

Марія Біляк

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу дорогої бл. п. Кекилії Гардецької складає 10 дол. на потреби СФУЖО

д-р Наталія Пазуняк

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу дорогої нам бл. п. Кекилії Гардецької складають 10 дол. на потреби СФУЖО

Олена й Лідія Бурчинські

із трудом минаються два авта. Автовий рух у будень дуже слабкий.

Країна гарна, небагата, а люди добрі і щасливі. Вони щасливі тим, що в 1916 р. їм удалось відновити свою незалежність. Тепер працюють із повним запалом для піднесення своєї держави і для двигнення свого господарства. Фармерство, випас овець, льняний промисл — славний на весь світ і ручно ткані самоділи — це головні предмети вивозу. Але експорт їх ще й досі в англійських, а не ірландських руках.

Села небагаті, країна слабо заселена, селяни не користуються машинами, а працюють вручну. Діти ходять милями пішки до школи. Люди ввічливі й добродушні.

Ірландці в 95% католицького визнання. Залишки колишнього переслідування їх видно й тепер, бо багато католицьких церков побудовано у глибині, а вхід до церкви має лиш невеличкий фронт. Тепер у нових ділянках пишуться великі, модерні церкви. Люди дуже побожні.

Ірландці працюють тепер над поверненнюм уживання давньої мови, яку вже в містах затратили.

Місто Даблін — це пристань. В ньому повно туристів, головно американських, що вертаються через Ірландію до ЗДА. Місто повне готелів, більших і менших. Всі готелі солідні

і чисті, але без вигод, до яких турист привик в Європі.

Одне, що треба пам'ятати відвідувачам Ірландії, це те, що там усе йде поволі. Ніщо не приспішить і не переконає нікого до поспіху. Тому треба все зарання передбачити і приготувати.

Я особисто зазнала дуже багато ввічливости й зрозуміння зі сторони

П-ні Ірина Павликовська в розмові з сестрами чину Presentation Convent у Дабліні.

Mrs. Irene Pawlykowska, discussing educational problems with nuns of Presentation Convent in Dublin.

Із життя наших Централь

ВИХОВНИЙ СЕМІНАР У МОНТРЕАЛІ

Дня 5. березня 1961 голова СФУЖО п-ні Олена Залізник відкрила першу лекцію Семінару, що його zorganizувала Відділ ЛУКЖ при церкві Успення Богородиці. Проводила його п-ні Софія Барабаш.

Під час перших лекцій відчитано й передискутовано доповіді, надіслані з Вих. Комісії. Це були — „Виховний ідеал української матері“ Марії Стратієнко, „Виховні труднощі різного віку“ д-р Стефанії Бережницької, „Мораль та релігійне виховання“ та „Атмосфера життя в родині“ Іванни Петрів. Відчитували пані — Г. Кріса, Л. Левицька, Б. Мончак, Х. Турченюк, М. Чолій. Для відпущення прочитувано також статті й оповідання.

Спершу запланований на 4 лекції Семінар довелося продовжити. Місцеві пані зладили доповіді, а саме п-ні М. Чолій на тему „Нервозність у дітей“, а п-ні Х. Турченюк „Як навчити дитину послуху“.

У дискусіях, що проходили дуже оживлено, заторкнуто багато побічного виховного матеріалу. Це були — українська книжка, дитяче товариство, вживання української мови, почуття національної гідності і таке подібне. Дуже цікаво подала п-ні Чолій вказівки про те, як повинна працююча мати використати час, проведений із дитиною. О. М. Гаврилюк підкреслив потребу створення в хаті безжурної радісної атмосфери. П-ні Пилат пригадала, яке це щастя — виховувати дітей у своєму середовищі.

Оці гутірки зближували учасниць Семінара з собою. Тому під час кінцевих лекцій матері стали обмінюватись досвідом у виховних заходах, припоручали собі книжки і т. д. А на кінець при чайку, у дружній атмосфері зробили підсумки Семінара. Ось декілька з них.

Зайняті домашньою господаркою та часто монотонними, дрібними обов'язками матері не завжди з'ясовують собі те, що вони виконують дуже складну професію — виховання будучих громадян. Так як кожне завдання вимагає студій і підготовки, так і цього не можна провести без належних кваліфікацій. В цьому Семінар переконав учасниць, що пильною

працею над добром кращих метод можна досягнути кращі висліди.

Вкінці вирішено продовжувати Семінар восени. Тоді окрім доповідей і дискусій на виховні теми побажано втягнути в програму лекцій показ вивчення, писання писанок, народне вбрання для дітей, вказівки про добір дит. літератури тощо.

Христина Турченюк

СОЮЗ УКРАЇНОК АВСТРАЛІЇ

Дня 23. липня відбувся в Мелбурні заходами Союзу Українок Вікторії дитячий бал. Простора зала Нар. Дому була виповнена „українським квітом“ діточками, половина яких була одягнена в народні строї.

До веселого сміху розбавленої дітвори пригравала оркестра учнів Музичної Студії п. І. Джуфера. Виступали діти з Ст. Албансу з балетом під кер. п-ні М. Аніни. Бруклінська школа з народними танками під кер. вчительки п. А. Герасименка. Танковий гурток Пласту з супроводом п-ни О. Тарнавської та Танкова група УТВ доросту й юнацтва з танками під кер. інж. Я. Булки. Тоді саме могли діти побачити вперше трьох чумаків з батіжками — М. Жилана, Р. Стельмахова і С. Когута, що пописались своїм танком.

Управа СУА постаралась про добрий буфет. Забавою керувала голова п-ні О. Фітьо.

УКРАЇНСЬКИЙ ЗОЛОТИЙ ХРЕСТ Виховні завдання

Недавня Конвенція Укр. Зол. Хреста виявила успішну виховну працю, що її проводять Літні Табори Молоді на оселі ім. Ольжича. Оце четвертий раз уже збирається наша молодь і дітвора в горах Пенсильвенії, щоб подихати воздухом та набратись бадьорого духа.

Цей чотиролітній досвід проявив себе також у резолюціях Конвенції. Для справ виховання віддано там багато місця. З огляду на заробітню працю матері та великий натиск докідля на душу дитини, Укр. Зол. Хрест широко припоручає кожній родині висилати дітей на оселі. Клітини Укр. Зол. Хреста повинні дбати про те, щоб і діти незаможних батьків та си-

роти могли виїхати на оселю. Вслід побуту на оселі завважується даліше у виховній роботі, а й має свої наслідки і в пізнішому житті.

Ця ділянка праця є великим осягом Укр. Зол. Хреста. З-поміж наших жіночих організацій у вільному світі єдина, що сягнула за цим засобом й успішно його розвиває.

ДО КОШТІВ ПОДОРОЖІ

Наспіли даліші пожертви на кошти подорожі делегатки СФУЖО на конгрес Міжнар. Жін. Союзу у Дабліні. Частинно прийшли з доходу із звітних виступів, а частинно це особисті пожертви.

Із Зустрічі в Рочестері 25 дол.

Із Зустрічі в Торонті 67 „

Із Зустрічі в Едмонтоні 55 „

Індивідуальні датки зложили: п-ні інж. Л. Вертипорох 10 дол., п-ні Іванхнюк 10 дол. Щире Спасибі!

ВИЯСНЕННЯ

До звідомлення про пожертви на кошти поїздки делегатки СФУЖО, зміщеного в ч. 8, 1961, бажаємо додати, що в сумі 145 дол., яку ми переслали до канцелярії СФУЖО, була також включена пожертва Відділу ЛУКЖ при церкві св. Миколая в Торонті у висоті 32 дол. Тому наша збірка на ту ціль виносить тільки 113 дол.

Фінансова Комісія СФУЖО

ТРЕТІЙ ЛІТ. КОНКУРС СФУЖО

Темою Третього Літературного Конкурсу СФУЖО є репортаж або опис подорожі. Про це ми повідомили всіх, що до тепер брали участь, а й запрошуємо нових пробувати своїх сил. Зокрема заохочуємо літературну молодь спробувати пера. Репортаж — це вдячний літературний жанр! А опис подорожі тому, хто любить подорожувати — напевне вдасться!

Допис слід надіслати до 31. березня 1962 р. під псевдонімом і включити в окремі, запечатані конверти власне прізвище. Адреса канцелярії СФУЖО тепер звучить:

WFUWO
4936 N. 13th Street
Philadelphia 41, Pa.

НАШЕ ЖИТТЯ — СІЧЕНЬ, 1962

- Ukrainian Woman -

O U R E N G L I S H C O L U M N

The Russian Soviet Mirage

III.

INTOURIST

In the November issue we wrote on travel in USSR. So vast the theme, so startling the conduct of it that writers in every paper and magazine try not only to describe it, but to interpret its devious methods. All who make the one month tour feel bound to draw conclusions, and offer solutions for future relations with USSR.

What delusions! On examining another element of the Soviet mirage, presented to tourists in USSR — the Intourist and its staff — the illusion fades. Intourist, feigning to take care only of travelers, has instead a triple purpose. Besides the business of seat and room reservation, of guiding through museums and churches (most of which have always been there, and therefore already familiar through various publications, and pictures) the Intourist staff is an intricate instrument of Soviet propaganda, as well as a source of increasingly profitable income to the state. The one month tour limit, at between \$30 and \$40 per day maintains the original price of \$1000 per tour.

All staff members of Intourist undergo special training. They must speak foreign languages fluently. Most important, they must present Soviet ideology in its best aspects to all travelers. They must also keep all tourists away from the ordinary citizens; and accomplish it by avoiding any deviation from the established tour. Movements of tourists are regimented from the day of debarkation until they again embark. Sight seeing is in reality

a minor issue to Intourist. The real stakes are the tourist revenue; and the opportunity to propagate the Communist Plan.

This task is achieved in various ways, and in skillful manner. Never does the tourist get a direct refusal to his requests. There are pretexts for delay, or evasive reference to unknown circumstances. Visit to the village of your choice? "O, sorry, there is no transportation at this moment." A visit to a private home? "O, sorry, people are working now, no one is at home." And so on. Finally the tourist visits only what has been especially planned for him to convince him of Communism.

There is no doubt that talks and remarks of tourists are carefully reported and registered. Recent tourist's experiences indicate this clearly.

An Ukrainian sailor, hired on a foreign ship, visited the harbor of Leningrad. The guide, a pretty young girl, tried to show him the best of the city. The instant they became good friends, she asked him casually if he had prohibited books on his ship. At his astonished look, she added that many sailors bring them to USSR, as well as records. This seemingly harmless question indicated at once that one of the special interests the guide has is to find out different hidden channels for objects penetrating into USSR.

Another instance of reporting tourist behavior was glaring indeed, and harked back to an ancient jealousy that had nothing to do with present feuds. Two Ukrainian tourists visiting Pol-

tava were listening to the accounts of the Poltava battle in 1709. Ukrainians fought there against Russians, under the leadership of Mazeppa, an Ukrainian hero. The Soviet guide labeled him "traitor," and one tourist made a sign of disapproval to the other. This was reported at once. When these two tourists later requested a special permission in Kiev, they were refused, and referred to their conduct in Poltava.

Then there is the matter of cameras. Ordinarily only military objects may not be photographed. But guides stop tourists from making snapshots of any object that might be detrimental to the USSR. A group of tourists visited Crimea. In the garden of the former Czar's cottage two women were planting a tree. This work, unusual for women, attracted the attention of an Ukrainian tourist; and he snapped it. The guide attacked the working women, asking them to protest. They are inventive in their reasons. "Do you know the gentleman photographed you? You don't want it, do you?" She insisted until the women uttered a weak protest. The tourist promised to destroy the pictures, when the film was exposed.

Obstinate tourists who persist in taking snapshots, the Intourist staff report to their authorities; and the camera or films are searched at their departure from the country.

Sometimes signs of human feeling appear among these tools of Soviet propaganda. A woman tourist in Crimea, whose guide wore a grim face, went with her on an excursion to the mountains. After several miles her behavior changed. She became talkative, and asked much about the American way of life. She

began even to talk about herself, her studies and her family. Her eyes warmed as she looked at her companion. But, at sight of the Intourist hotel again, she instantly resumed the stern look of the staff member, and not one unnecessary word escaped her.

From these few instances the true character and purpose of Intourist, and its role in Soviet travel stand clear. The difference between the individual and the group type of travel should be carefully noted. The travel reports, published here and there in our press, stress the value of the individual type. In reality, the exact opposite is better. For the individual traveler is more closely watched, while the travel of the group tour is more flexible. And too, the group realizing itself to be a unit, and therefore stronger, insists on asking more.

In concluding this survey of the Intourist procedure it is seen to follow the usual dictator pattern in everything save the persistent attempt to conceal anything that might disparage the Communist Plan, and the untiring effort to keep the common people (the workers) away from the inquiring and appraising, and possibly fraternizing tourist. Cameras and infiltrating information from without are always taboo. But keeping upper-

most the "good face" of Communism, and secreting the people are innovations.

In Communism only the masses, which are the whole generative force sustaining the pyramidal type of government are secreted from appraising and inquiring eye of the tourist. The tourist is a citizen apart. He pays dearly for the little he sees. The geographical terrain antedates by milleniums churches and museums. And accurate knowledge of it can be obtained from the geographical society of any country, so that he can inform himself at home. And the \$1000 per month the tourist pays is for the privilege of being transported, and the Russian cuisine, on the spot. Any large city, in the tourist's own country has restaurants where foreign food is served. Harassed and inhibited and intimidated so often, tourists soon realize that their entire trip, at any moment, can be punctuated with unheard of, unpleasant scenes.

In startling comparison with the tourist are Russian technologists, who come to the United States of America — and is it by invitation or request? — and we are regaled in our press of their being cordially entertained while viewing our great industrial plants, our mines, and our resources. Most infrequently there

is a faint echo, sufficient to assure us it happens, of a reciprocal gesture in Russia.

En masse the people of Russia are comparable to mighty generators of industry. In the USSR they keep the Plan going. In America we generously show our people, and our mighty industrial machinery. In USSR they are kept hidden. It might be well for the Kremlin to remember, while there is yet time that "the Earth is the Lord's, and the fullness thereof, the world, and they that dwell therein." Their submerged masses might welcome that comforting relation.

Jean Wolcott Piper

IRELAND, THE GREEN ISLAND

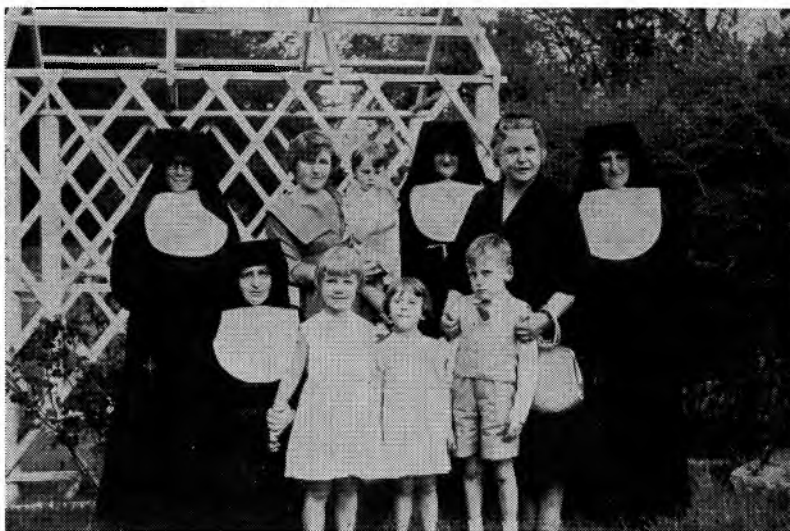
The program of the IWA Congress in Dublin, August 21, 1961 permitted its participants to get acquainted with the country. The first opportunity presented itself at the special Session "The Women of Ireland Speak."

Two lectures gave a survey on woman's position there; and the historic background of the country. As a part of this survey delegates went on sightseeing excursions, and also visited private homes.

The visit to the new modern hospital in Drogheda disclosed a fine school for nurses, some bound for Asian and African countries, others coming from Asia and Africa to be trained there.

I was glad to visit a new modern school building in Dublin conducted by nuns of Presentation Convent. To my surprise children in the kindergarten were taught also the Celtic language to renew this already forgotten speech. I was told that in advanced schools this teaching broadens, as Irish people hope to regain their old language.

The landscape of Dublin and its surroundings is lovely. Hills everywhere covered with vivid green grass and blooming violet fern. At the end of August it was an unforgettable picture.

Mrs. Irene Pawlykowska, our delegate to the IWA Congress, visited the Presentation Convent in Dublin with Mrs. Brioscu and her family.

MARIA MORACZEWSKA'S PAINTINGS

When our UNWLA member, Maria Moraczewska died a year ago, the 10 UNWLA Branch in Philadelphia decided to honor her by an exhibit of her paintings on the first anniversary of her death. Her exhibit was held November 23, 1961.

This accomplished painter was born in Ukraine; and spent most of her life there. After studying art in Lviv, she became an art teacher, and at the same time developed her talent in the realm of applied art. Later joining O. Novakivsky's art school at Lviv she studied drawing and painting; and her landscapes attracted attention at the school's exhibits.

World War II interrupted this activity. Maria Moraczewska, then a widow with two children left her country, and re-settled in America. After the first hard years she again began to teach and paint.

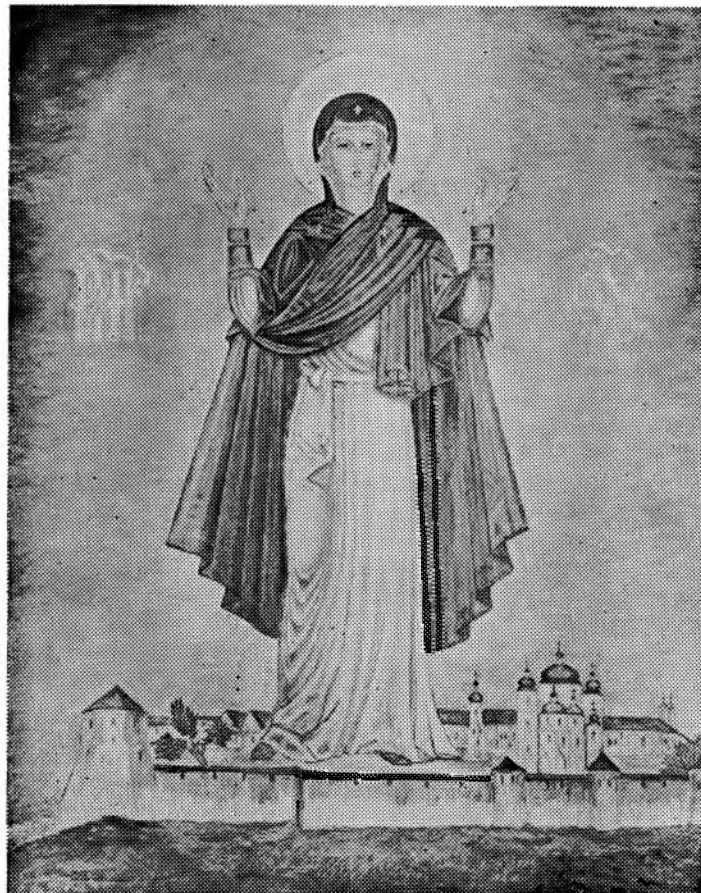
Most of her paintings, at the exhibit, were from this last period. Never did she deviate from the classic approach to artistic values. Her sensitivity drove her always to search for order and harmony. And her flowers and landscapes were in harmony with nature, and enriched by her own skill in the use of vivid impressionistic color.

The exhibit hung in the auditorium of St. Nicholas Parochial School in Philadelphia, where she had taught. Many former pupils viewed it, as well as art lovers from the Ukrainian community. The UNWLA members are proud to have had her as a member.

Many cattle grazing; and all roads lined with trees. It is really a green island.

People are good-natured. No one speeds. Although tourists swarm through Dublin, returning home, you have to be patient and plan your own trip well. Nothing prompts the Irish people to hurry. Placidly, unhurriedly they absorb the beauty of their lovely land.

Irene Pawlykowska

Maria Moraczewska: Madonna.

OUR NEW HOME

The redevelopment of certain areas of Philadelphia brought us an event — the change of our UNWLA home. Our friendly house on Franklin Street had to be vacated in Dec. How sorry we were to leave its cosily, well-shaped rooms. Especially we will miss the garden filled with flowers, cultivated in Ukraine; and the luxuriant "kalina" bush, planted solemnly four years ago as a symbol of love and supernatural forces.

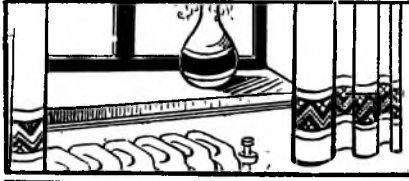
With this change confronting us the Executive Board of UNWLA began looking for a new, adequate home. Finally a place was found and purchased at 4936 N. 13th St. A corner house in a quiet residential section surrounded by trees. A small garden gives it a lovely frame.

This will be the new home of the Ukrainian National Women's

League. Let us hope it will be again a true center for its Branches; and hum with activities during the year. The big living room will serve for meetings of the Board, the Regional Council and the Branches. In the other rooms our office will be placed. Upstairs are living quarters for the staff. And the adjacent garage could be remodeled into a Day Center for Ukrainian children. How lively our center will be.

OUR LIFE

Edited by Editorial Board
Published by the Ukrainian
National Women's League
of America, Inc.
4936 N. 13th St.
Philadelphia 41, Pa.

У НАШІЙ ХАТІ

Підливання кімнатних рослин

Для догляду кімнатних рослин зимою треба мати належне „вчуття в пальцях“. Одні тільки кімнатні рослини, що не знають зимового відпочинку, повинні в теплих кімнатах діставати більше води. Всі інші зимою підливаемо дуже обережно. У теплих і дуже сухих кімнатах треба їм дати відповідно більше води, бо вона скоро випаровує, а висока температура спонукує рослини до сильнішого росту.

Також дуже шкідливі для рослин — протяги й зимна вода з водотягу. До підливання слід уживати відстоялої води. Це значить — воду ставимо у відкритій посудині десь у кутку кімнати, щоб вода набрала хатньої температури й по кількох днях можемо нею підливати.

Коли серцеві листки рослини жовкнуть, то це знак, що вона має забагато води. Коли ж низькі листки жовкнуть, це вказує на те, що води замало. Деколи жовкнуть листки через те, що земля виснажена. Дуже висохлі рослини кладемо в велику посудину з водою так, щоб вода досягала на один цаль (інч) нижче краю вазонка. Впродовж кілька годин рослина натягне добре води. Деколи в такий спосіб можна врятувати пересохлу рослину.

Клівії і Різдвяні кактуси з зав'язками квітів та африканські фіялки під час квітнення потребують багато води й угноєння кожного тижня. Азалії не сміють ніколи зовсім висхнути. Найкраще тримати їх у холодній кімнаті, а щойно коли покажуться зав'язки квітів, внести до теплої. Кактуси, сансеверії і взагалі суккуленти не слід, навіть у дуже теплій кімнаті, підливати частіш, як раз у тиждень. Краще підливати їх замало, ніж забагато та всеж слідкувати, щоб не пересохли.

Трудно було б подати тут вигоди всіх кімнатних рослин зимою. Достосовуємо зимове плекання до тепла кімнати, погоди і розвитку рослин.

Угноєння кімнатних рослин також дуже важне. Хоч ми посадили рослину в вазон, дали їй найкращу землю, але ж вона живе і зуживає потрібні для її життя речовини. Звідки має їх узяти? Треба їх поновити. В городничих крамницях продаються поживи-угноєння для кімнатних рослин. На опакуванні є докладні приписи — для яких рослин і скільки цього вжити. Але пам'ятаймо, що більша давка, ніж приписано, може скорше зашкодити ніж допомогти. Отже тримаймося припису точно.

Усі кімнатні рослини потребують по більше світла. Тому ставимо їх по змозі ближче вікна. Зимове сонце не має такої сили, щоб ушкодило їх через шибу. Часто на листках рослини осідає порошок; його треба усунути м'якою, вогною стиркою. Часом показуються мшиці, листясті або щитівки. Їх можемо усунути, оприскуючи листя розчином нікотинового препарату Black Leaf 40.

Роман Коцик

Т-ВО ПОБОРЮВАННЯ РАКА

Американське Т-во Недуги Рака провадить широку кампанію для розслідів і запобігання наслідків цієї недуги. Хоча ліку для рака ще не винайшли, але зуміли цю недугу обмежити. У 1937 р. тільки один на сім хворих виживав з недуги, а тепер вже один на чотири. Початкові симптоми вже вміють викривати й незабаром уже один пацієнт на три буде врятований.

Які це симптоми? Комітет Недуги Рака м. Нью Йорку проголосив сім позначок, що вказують на початок недуги. Коли котрийсь із них триває більш

як два тижні, вже треба перевірити його причину. А ці позначки такі: 1. Надзвичайні кривавлення або уплави. 2. Затвердження або згрубіння шкіри. 3. Болюче місце, що не загоюється. 4. Неправильний стілець. 5. Тривала хрипка або кашель. 6. Труднощі в погликанні. 7. Зміни в бородавці або родимці.

Коли людина, що завважить таке захворювання, піде з тим на перевірку до лікаря, дуже часто може заранню усунути загрозу. Т-во Недуги Рака подає, що около мільйон осіб в такий спосіб врятувалось від розвитку цієї недуги. Однак тільки в початках можна цьому запобігти. Особливо тоді, коли захворювання раком захопило тільки одну якусь частину тіла, а вивляди на операцію є успішні.

Це торкається особливо жінок. Не всі з'ясовують собі, що рака матиці пізнають по відомій пробі Пап-а. Вона є легка й безболісна. Коли б цю пробу загально поширити, можна б взагалі усунути рака матиці з цієї країни.

Останні досліді Т-ва Недуги Рака показали, що на 610 обслідуваних жінок із симптомами рака більшість їх не досягла ще 40-го року життя. Тому Т-во звертається з закликом і до молодшого жіноцтва слідкувати за небезпечними симптомами тієї недуги.

РІЗДВ'ЯНА ДЕКОРАЦІЯ

Американський промисл випрацював цілий ряд Різдвяних декорацій. Це — вінки, омела, в'язанки шишок, гірлянди зі смережини. Їх здебільшого знаходимо вже і в наших домах. Забуваємо, що прикрасою нашого свята — це пшениця і всі, зв'язані з нею прояви, як сніп колосків, жмут кольорової солімки. Також голівки маку, покрашені в кольор або золочені оріхи можуть, разом із зеленою смережиною, прикрасити нашу хату.

Кожна організована громадянка знає, що своєчасно внесена передплата на журнал є здоровою фінансовою підставою для розвитку видавництва.

Коко Шанель

Париж, здобувши незаперечне першество в ділянці моди, здобув це першество також у різних аксесуарах моди. І тут нічого дивного, бо ж мода це одночасно елегантність, а елегантність це цілість. Жінка не може бути елегантною, маючи тільки гарну сукню. Вона мусить мати гарні черевники й рукавички, плащ і капелюх. Мусить також бути відповідно підмальована, мати гарну зачіску і — розуміється — відповідні пахощі. В Парижі слухно кажуть, що елегантність жінки оцінюється по запаху її пахощів, що їх треба вміти дібрати й його добирають навіть до кольору волосся, або до вдачі, характеру.

Якщо колись були у всьому світі в моді пахощі Буржуа, то вони славились також своєю тривкістю. Після війни, мода під цим оглядом змінилась: як сказано вище, пахощі добираються до кольору волосся і характеру, чи типу жінки, але також до кольору сукні, до okazji і т. п. Тому сучасні пахощі при всій вишуканості відтінків запаху не мають тієї тривкості, що колись, бо їх залюбки міняють.

Як перед війною обов'язково елегантна жінка мусіла мати пляшечку „Суар де Парі“ (Буржуа), або „Де Парі“ (Коті), то після війни наймоднішими стали пахощі Шанель, зокрема ж т. зв. ч. 5. Власниця фірми, пані Коко Шанель, має також дуже відомий дім моди, що належить до дуже впливових у Парижі. Постать Коко Шанель дуже мальовнича й відома ще з-перед війни.

Її ідеї були завжди відважні й із ними вона мала успіх. Це вона в 1920 році скинула остаточно корсет із силуетки парижанки та відважно сховала справжню біжутерію до сейфу й почала носити імітації, надаючи доброго тону т. зв. фо-біжу (тобто імітації). Один із її багатьох поклонників заявив, що вогники чорних очей панни Коко не втратили своєї інтенсивності, хоч справжні рубіни залишились у касетці, а на шиї у неї імітовані.

Вона в 1954 р. кидає на ринок блузочку з великими плечима, а в 1960/61 р., перша з великих кутюрье, популяризує свої моделі, дозволяючи їх копіювати, даючи змогу масам небагатих жінок одягнутись елегантно. Її стиль, що його вона лясувала, відкривши свій дім моди після воєнної

перерви щойно в 1954 р., ще більш модерний, молодечий та рафінований, як у часі її передвоєнної слави.

На день пропонує вона ансамбль з англійського твіду, короткий жакетик без коміра, застібнутий на гудзики чи затріски, рукави вільні, коротші від звичайних. Спеціальний виріз рукава надає силуетці гарного, лагідного схилю плечей. Перед прикрашений малими поздовжніми кишенями, яких аж дві з кожного боку. Кишені та краї жакетика обшиті стрічками в тоні матерії. До нього — коротка спідничка, не вузька, але й не широка, що дає свободу ходи. Цей цілком клясичний спортовий стрій — прикрашений блузкою з ясною і м'якою тканини, з давгими рукавами, які виглядають з-під коротших рукавів жакета, та з

коміром, зав'язаним у пишну краватку. На цій краватці красується останній твір Коко — т. зв. баретка, тобто подовгаста брошка з перлою посередині (перла може бути справжня або імітована, залежно від кишені).

На вечір носить такий самий модель, лиш клясичний твід замінює легка тканина, лямована звичайно золотом.

Бачимо також плащі а-ля-Шанель. Вони назагал з твіду, також без коміра й також облямовані та прикрашені необхідними чотирьома кишенями.

Ці моделі пішли справді масово на ринок та дали змогу кожній жінці придбати елегантний стрій за доступну ціну, в якому вона може піти куди хоче й коли хоче, будучи певною, що вдягнена з добрим смаком.

Парижанка

Порадник народнього строю

Я пошила своїй дочці (8 літ) сорочку, вишиту полтавським узором і спідничку у дрібні квіти. До цього дібрала кольоровий шовковий фартушок. Корсетки не справляла, бо її дівчатка в нас звичайно не носили, а й так дитина з неї скоро виросте. І от має вона свій стрій на шкільні виступи. Та маю тепер клопіт із поясом. Тому що такого тканого, як носили на Полтавщині, тут немає, я купила м'якого вов-

ки. Однією з них є власне та гуцульська крайка до квітчастої спіднички.

Тут годиться найкраще однокольоровий вовняний пояс у красці вишневій, темнозеленій чи темносиній. Ним обводимо стан дівчинки поверх спіднички й фартушка так, що він притримує одне і друге. Пояс повинен бути такий довгий, щоб обхопити стан двічі, а його кінці зав'язуємо з-заду, або з обох боків. Буває, що також

няного матеріалу й проспособила його до її стану. А дитина не хоче його носити, бо інші дівчатка мають крайки. Що тут робити? Адже гуцульська крайка, нехай і дуже гарна, невідповідна до дитячого вбрання з Полтавщини. Дуже Вас прошу дещо про те написати.

Полтавка

Ваше питання приходиться дуже впо-ру. Про народній стрій для дітей у нас багато пишеться та все ж такі трапляються в ньому поважні помил-

звисяють з одного боку. Тільки вважати, щоб не були довгі, бо тоді прикривають фартушок.

На рисунку подаємо спосіб зав'язування пояса. А щоб ваша донечка не боронилась проти того, радимо переговорити з учителькою школи українознавства. Коли пані пояснить дітям, що її пояс — це власне такий, як носили на Полтавщині і тому до її строю відповідний, то це її заспокоїть, а може й інших дітей спонукає справи-ти собі такий.

Ред.

Користаймо з досвіду

О. Л.

Традиційні страви

У кожній українській хаті буде на Різдво пісний борщ з вушками, риба й кутя. З печива — маківник чи оріховий завиванець. Але чи всі вміємо це зробити?

Тому й подаємо наново докладний припис. А й досвідчені господині можуть спробувати його, щоб порівняти зі своїм. Це ж обрядові страви й тому дорогі нам усім!

Кутя

Потрібно:

- 2 горнятка куті
- 1 горнятко маку
- 1 горнятко меду
- $\frac{1}{2}$ горнятка покращених оріхів

Пшеницю (опихану, без луски) сполокати гарячою водою, аж сплине вся луска. Потім заварити раз і знов відлити воду. Дальше варити в зимній воді на легкому вогні 4—5 год. Під час варення доливати воду, яка виварюється. Кутя повинна бути розклеєна. Поставити її, нехай прохолоне.

Мак спарити, сполокати і залишити на годину в воді, щоб набряк. Потім відляти воду, а мак втерти або змолоти. Вкінці вимішати з пшеницею й додати меду до смаку. Не розводнювати куті, повинна бути злегка густа.

Пісна булка до риби

Потрібно:

- 2 ф. борошна (муки)
- 1 унція дріжджів
- 1 ложка соли
- вода

2 горнятка борошна (муки) розчинити дріжджами й водою. Коли підросте, замісити туге тісто з розчини й решти борошна. Посолити. Тісто поставити в тепле місце, щоб піросло. Потім поділити тісто на дві нерівні частини. З кожної виплести струцю в три поплітки і покласти меншу на більшу, помастивши спідню водою.

Це покласти на лист (бляху), посипану борошном (мукою). По-

ставити, нехай підростає. Помастити яйцем і пекти одну годину на 350 ст.

Оріховий завиванець

Потрібно — на тісто:

- $1\frac{1}{4}$ горнятка борошна (муки)
- $\frac{3}{4}$ горнятка масла
- 3 жовтка
- 1 унція дріжджів
- сок і пів цитрини

На начинку:

- $1\frac{1}{2}$ горнятка мелених оріхів
- $1\frac{1}{4}$ горнятка цукру
- 3 білки
- цитринова шкірка

Посікти масло з борошном, потім легко перетерти в руках, додати жовтка і дріжджі, розріджені цукром. (Дріжджі покрушити в горнятку, вимішати з 2 ложечками цукру і залишити на 5 хвилин. Розплинуться).

Замісити тісто і покласти на годину в холодне місце (але не до холодильника).

Начинка: Білка вбити на шум, вимішати з горіхами, цукром і цитриновою шкіркою.

Тісто розтачати досить грубо у формі прямокутника. Перенести на тачалці на стирку. Помастити оріховою начинкою і звинути. Поколоти. Вложити до довгої і глибокої форми, вилуженої натовщеним папером. Коли підросте (около годину) пекти при 300 ст. одну годину.

Коли вистигне, вийняти з форми.

Медяник

Потрібно:

- 1 горнятко меду
- 1 горнятко цукру
- $3\frac{1}{2}$ горнятка борошна (муки)
- 4 ложки масла
- 5 яєць
- 1 ложечка порошку до печива
- 1 ложечка соди
- 2 унції родзинки
- 2 унції смаженої помаранчевої шкірки

- пригорща оріхів
- 1 чарка руму або горілки
- коріння

Заварити мід із корінням. Бо-рошно дати на стільниці. В середину влити мід, додати масло і заробляти ножем частину борошна. Коли прохолоне, додати вбиті на шум цілі яйця з цукром і розпушений порошок до печива і соду (в румі або горілки), терту цитринову шкірку. З того добре вимісити тісто. На кінець дати кра-янні оріхи, помиті й висушені стиркою родзинки, дрібно покращую смажену в цукрі помаранчеву шкірку.

Тісто вложити до вимашеної форми й залишити на кілька годин. Приготувати піч, щоб була вигріта, але не гаряча. В гарячій печі скоро печеться медяник із боків і не підростає, тоді коли середина його огрівається поволіше, підноситься вище й медяник часто тріскає посередині.

Під час печення не рухати медяником, бо опадє. Пекти півтори години. Переховувати, завинений у стирці, кілька днів. За той час медяник стане пухкий.

На бажання читачок п-ні Зеновія Терлецька подає 2 приписи виконання нугату.

Нугат

1-ий спосіб, складніший:

Потрібно:

- 1 ф. і 1 столова ложка цукру-мучки
- 1 склянка меду розтопленого (чубата)
- 6 білків
- 1 горнятко (чубате) оріхів
- 1 ванілія (товчена)

Цукор-мучку втерти з медом. До того додати шум із білків, добре вбитих і дальше терти так, щоб із того вийшла маса. Пізніш вложити до більшої посудини з кип'ячою водою й варити дві години, мішаючи постійно. Коли маса вже підноситься й опадає (пара вибухає), тоді дати покращенні горіхи і потовчену ванілію. Це все разом вимішати, ще хвилину поварити і зняти з вогню. Гаряче викладати на андрути (найкраще квадратіві) і прикрити другим андрутом.

Українська ВИШИВКА

Візитові сукні

У БУЕНОС АЙРЕСІ

П-ні Павлина Ольшанецька приспособила вміло вишивку до пополудневої сукні. Гладка сукня з кольорового шовку є без прикрас. Але поверх стану прив'язується туніка, що сходиться зпереду. На ній приміщений широкий взір. Кольорова схема може бути різна. Напр., на голубій сукні темносиній взір, на зеленій сукні темно-ржавий взір.

2-гий спосіб, легший:

Потрібно:

- 6 білків
- 1 ф. і 1 ложка цукру-мучки
- 1 ложка столова меду
- 1 горнятко оріхів
- 1 цитрина (сок)
- 1 ванілія

Вбивати білки самі, а потім додавати пересіяний цукор по ложці і далі вбивати. Мід розтопити в ринці і до розтопленого меду додавати по трохи шум з цукром, мішаючи. Ціла маса має варитись около 3/4 години (посудину три-

У ТРЕНТОНІ

Елегантний комплетик із бежової шовкової панамі спорудила собі п-ні Ольга Третяк. Гладка суконка прикрашена вузькою вишивкою тільки на рубцях, себто при шиї, на придолі й на рукавцях. Короткий жакетик обведений здовж країв і на рукавах. Взір витриманий у чорній і синій красці.

мати в кип'ячій воді). При кінці додати вершне горнятко покраєних горіхів, сок з одної цитрини і ванілію.

У ТРЕНТОНІ

П-на Надя Панасюк дуже вміло прикрасила елегантну сукню вишивкою. Сама сукня з важкого зеленого шовку, доволі вузька. Поверх неї влягається прозора туніка, розрізана зпереду. Вишивка — широкий взір у помідоровій красці — примінена тільки на придолі. Тоалету доповнює намисто помідорової краски.

Олена Цегельська

Новорічні побажання

Новий рік — це в нас, удома, на Україні, радісне і загальне свято. Вдосвіта, ще надворі темно, ціле село спить — аж тут, як не зірветься гавкіт собак, як не почуються в глибині села голоси, якийсь такий рух, гармидер...

Аж ось уже чути тупіт чобіток під вікном, мороз скрипить під ногами: рип-скрип... Та бо вже й у двері стукають...

— Ах! Та ж це хлопчики! Та ж це новорічні сівачі з побажаннями.

Задихані від скорої ходи хлопчики ще обстукують об одвірок чобітки зі снігу. Вбігають у хату яких чотири, п'ять хлопчаків. У шапочках на вуха, збоку через кожушок перевішена полотняна торбина, на дарунки. Личка зарум'янілі від морозу, розхухують змерзлі руки...

Хлопчики задержуються півколом біля дверей — звичайно один сміливіший на переді — і, або він, або всі разом виголошують новорічне „віншування“. Хатні господарі стають напроти них разом із дітьми. Всі хлопчики „засівають“ їх, себто рясно обсіпають зерном пшениці. Рівночасно з засіванням їде „віншування“. А воно ось яке:

Віншування

Сійся родися: жито, пшениця,
всяка пашниця.

На щастя, на здоров'я,

На той Новий Рік.

Щоби вам ліпше зародило, як
вторік:

Коноплі під стелю, а лен по коліна,

Щоби вас, хрещених голова не боліла.

Дай, Боже, щасливо прожити:

Від Богоявлення до Воскресення,

Від Воскресення до Богоявлення,

Рік-на-рік. Доки вам Пан Біг

Призначив вік!

А з тим словом, будьте здорові!

Христос Раждається!

Тепер наступає найбільш радісна для дітей хвилинка: господиня обдаровує їх. Повними пригорща-

ми сипле до наставлених торбинок горілки, яблука, цукорки, солодкі коржики, пампушки, а до того ще й гроші.

Мерщій вибігають сівачі з хати і біжуть далі... Так від хати до хати — бо ж це не жарти! Поки сонечко зійде, треба їм засіяти з пів села. Треба засіяти і панотця і планю вчительку, і дідуня з бабунею, і дядю з тетею — ба! а ще й хрестну мамунцю. Ой, годі вже перечислити. Аж задихались... Ну, а хатні вже не сплять, бо за першими сівачами наступають щораз то нові і сіють-сіють. А всіх же треба обдарувати.

*

А часом буває, що вже завидна, сусідське малятко, так рочків тричотири, бреде само снігами до найближчої хати. У завеликих, братових чобітках, у татовій баранковій шапці, що з-під неї і оченят не видно. Або у великій маминій хустці, перев'язаній навхрест через груди, а на плечах зав'язаний на великий гудзь, та з торбинкою.

— О! — слухають сусіди. — Щось стукнуло у двері. А хто то там? — отвиряють. — Що це за

грибочок такий виріс під дверима? Ні, не грибочок — то маленький Івасик або Марійка.

Ведуть у хату, розхухують змерзлі ручки. А воно вже сіє і лепече якийнебудь сміховинний віршик. А то:

З Новим Роком сію й я.

Дайте, дядю, пирога!

Як не дасте пирога,

Візьму вола за рога,

Та виведу за поріг

І закручу правий ріг!

Велика погроза! Нема що, треба сівача обдарувати.

А буває й інше віншування:

— На Новий Рік, як годиться, добра з маком паляниця, а суха, не така. — Дайте мені п'ятака!

Після цих побажань, звичайно сусідка бере малятко на руки і, щоб не мусіло назад брести снігом, відносить його додому.

...Так. У цей день усюди щєбіт дітей і радість і новорічне щастя...

І старші, йдучи до церкви або кудись у гостину, подорозі засівають одні одних та складають побажання. А з того користають і змерзлі пташечки — пильно ви-збирають розсіяну по дорогах пшеничку.

Так то в це велике свято весело, любо та мило, там, на нашій рідній землі, на Україні, бувало.

Богородична травка

Це було дуже давно. В далекій Палестині на скалистому ґрунті росла травиця. Серед других рослин вона виглядала дуже непри-вітно: її листядала дуже непри-шорсткі, вони мали сіро-зелений кольор і ніхто ніколи не бачив єдиної квіточки на ній. Другі мешканці цього вбогого поля з погордою ставилися до цієї травички — „бур'яну“, що навіть не знав свого імени.

— І що то за дивна якась трава! — бурчав гордовитий мак, що високо підносив голівку серед других рослин, — не знає, як зветь-

ся, квітів не має, не пахне! Я хоч і не пахну, але гарні квіти маю. Гляньте ось на мене! І він повертав на всі боки свою голівку.

А ромен йому відказував:

— Не гнівайся, пане! Не всім же бути таким гарним й пишним, як ти. То так їй уже Бог дав!

— Це правда, це правда! — шелестіли своїм сухим бадиллячком волошки та зі співчуттям нахилили свої сині очки-квіти до бідної травички, а конюшина додавала:

— Почекайте, може колись і для неї настане щасливий день! — та

В РІЗДВЯНУ НІЧ

**Знов Різдвяна Ніч надворі,
І радіє світ увесь,
І он ті далекі зорі
Шлють привіт нам із небес.**

**Зорі — ті ж, золотосяйні,
Що ясніли з височин
Ще коли в убогій стайні
Народився Божий Син.**

**Ті, що будуть пламеніті
І як здійсним Заповіт:
Будем ближніх на цім світі,
Як самих себе, любить!**

О. Кобець

розправляла свої гарно вирізьблені листочки.

— Це він правду каже, отой мак! Що я таке? Ні імені, ні квітів, ні пахощів не маю... А листя? То таке шорстке, що тільки з голоду мене їдять, ні на що я не придатна!.. І якби могла плакати травичка, то напевно заплакала б...

Але слова конюшинки справдились: настав щасливий день для безіменної травички. Одного разу господар поля, старий Арон прийшов косити траву. Його син Давид допомагав йому.

— Тату, чи косити отой бур'ян, чи лишити? — запитався хлопець у батька.

— Коси, синку, бо хоч і нездалий він для корму, але що робити? В нас буде дуже мало сіна. А скотина, як голодна буде, то все поїсть.

І скосили разом із другими травами безіменну травичку — „бур'ян“. Давид пов'язав її в оберемки та відніс до стодоли.

Вже взимку, як похолодало, прибіг до стодоли хлопець, забрав в'язку цієї невдалої травиці та поніс і поклав в ясла для худоби. Це був вечір. На небі засвітилися зорі. Серед них одна була дуже велика. Її світло було яскраве. Здавалося, що вона підіймається все вище й наближається до Аронової оселі. Її проміння освітлювало вбогий хлівець, де стояла худібка, як звав своїх трьох тварин бідний Арон. То були: осел, корова та віл. Тварини дуже втішилися, що Давид їх не забув, та пішли до ясел. В той час двері хлівця відчинилися і господар гукнув до хлопця:

— Гей, Давиде, тут маємо подо-

рожніх. Вони не знайшли нічлігу в місті, то хай заночують у нашому хліві. Ніч холодна, а тут все таки тепліше ніж надворі.

За господарем до хліва ввійшла молоденька жінка та літній чоловік. Давид із батьком пішли додому, а подорожні, що видно були дуже втомлені, посідали просто долі на соломі та стали дрімати. А світло від зорі все робилося ясніше та його промінь падав просто крізь невеличке віконце до хліва. Згори линув якийсь чудовий спів.

— Яка дивна чудова ніч! Чому мені так добре тут! — думала травичка. Видно тварини те ж саме почували. Вони лишили ясла та схилилися над подорожніми. Молоденька жінка не спала. Коло неї лежало немовлятко. Вона дивилася на нього, а воно позирало на-

вкруги своїми великими ясними очицями. Простягало до матері рученята та його не лякали ці три дивні тварини, що з увагою приглядалися до невиданого гостя.

— Вітаю Тебе, Пане! — ніби сказав осел. — Ще прийде час, коли повезу я тебе на своїй спині!

— Небесний Царю! Я маю для Тебе солодке молоко! — шепотіла корівка до дитини. А віл додав:

— Могутній Владарю! Я не пошкодую своїх сил, виорю гарне поле, щоб добрий хліб родив на ньому для Тебе, мій Пане!

Дитячко усміхалося у відповідь на ці щирі слова, але молода мати побоялася лишити дитинку на земляній підлозі. Вона стала шукати місця, де б її покласти.

— Серденько моє, синочку лю-
(Докінчення на обгортці)

Через хвилину немовлятко солодко спало в яслах на цій „нездалий травичці“.

Христос Раждається! Цими радісними словами вітаю Вас, дорогі Союзянки! **Святкуйте щасливо у крузі своєї родини**, зберігаючи наші стародавні звичаї. Але разом із Відділом чи цілою громадою згадайте й тих, що лиш нишком святкують Різду Христове на Рідних Землях чи на засланні. Наші думки будуть коло них... коли засядемо до Святої Вечері. **Христос Раждається!**

**

Вже устійнена дата XIII Конвенції СУА: **26, 27 і 28 травня 1962 року**. Відбудеться, як було рішено на попередній Конвенції — у Філадельфії. Вже тільки п'ять місяців ділить нас від цього З'їзду. Отже всі Відділи повинні усвідомити собі цей факт та всю свою увагу спрямувати на те, щоб могли якнайкраще запрезентуватись перед членством СУА.

**

Незабаром Централія СУА розішле до Відділів **квєстїонарі**. В них у формі коротких відповідей кожен Відділ подасть перегляд своєї праці. Це допоможе Гол. Управі випрацювати загальне звітлення про осяги і здобутки Відділів СУА та побачити, наскільки Відділи виконали свої намічені завдання.

**

З нагоди XIII Конвенції вийде, як звичайно, **Конвенційна Програма**. Щоб ми могли її видати та причинитись до зменшення коштів Конвенції, треба зібрати якнайбільше оголошень. Незабаром розішлемо окремі формуляри для тієї цілі й закликаємо поставитись до цього завдання з увагою. Оголошення Відділів і торговельних підприємств — це для Конвенції велика піддержка.

Олена Лотоцька
голова.

У минулому році журнал Наше Життя провів докладний опис **гуцульського строю** в пристосуванні до наших умовин. На підставі опису й рисунків кожна наша членка може придбати собі такий стрій або порадити тим, що його хочуть пошити. В біжучому році думаємо подібно описати **буковинський стрій**.

**

Централія замовила у фахівців **інсценізацію українського весілля**. У легкій сценічній формі зі співаками й мелодіями його зможуть виставити наші театральні гуртки при Відділах. Це допоможе пізнати весільну дію та показати молоді красу цього старовинного обряду.

**

Наш задум — відкрити в Українському Інституті Америки в Нью Йорку **постійну виставку народного мистецтва** — вже доходить до здійснення. По устійненні формальностей буде там улаштована одна кімната з найкращими зразками з нашої етнографічної збірки. В такому місці вона буде доступна для дослідників і відвідувачів.

**

Анкета „Що Вас цікавить?“ вказала, що народне виробництво **вишивок, писанок і кераміки** має широку популярність серед нашого членства. **Влаштування хати в українському стилі** теж знайшло живий відгук. Тому в програму праці нашої референтки включимо курси вишивок, писанок і кераміки й виставки сучасного влаштування української хати.

**

Починаємо заходи коло **збирання й пізнання українських узорів**. Нашу музейну збірку слід доповнити добрими взірниками, які могли б вишити Відділи СУА.

Марія Ржепецька
референтка нар. мистецтва

Централія одержала

від 10. листопада до 5 грудня 1961 р.

РІЧНА ВКЛАДКА і ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ ФОНД:

Від. 24	Елизабет	10.00	5.00
„ 29	Шикаго	20.00	5.00
„ 30	Клівленд	20.00	5.00
„ 49	Бофало	20.00	5.00

ФОНД ЦЕНТРАЛІ і ВКЛАДКА ДО СФУЖО:

Від. 6	Рочестер	64.00	6.00
„ 7	Акрон	60.00	1.00
„ 23	Дітройт	33.00	3.50
„ 24	Елизабет	142.50	14.25
„ 25	Потокет	37.50	3.75
„ 29	Шикаго	33.00	3.30
„ 30	Клівленд	67.50	6.75
„ 34	Коговс	52.50	5.25
„ 42	Філадельфія	81.00	—
„ 49	Бофало	45.75	4.65
„ 68	Нью Гейвен	46.50	4.65
„ 69	Лорейн	16.00	6.60

ФОНД РЕЗЕРВОВИЙ і КОНВЕНЦІЙНИЙ

Від. 24	Елизабет	10.00	5.00
„ 29	Шикаго	10.00	5.00
„ 30	Клівленд	10.00	5.00
„ 48	Філадельфія	—	10.00
„ 49	Бофало	10.00	5.00
„ 66	Нью Гейвен	—	5.00

НА ПАМ'ЯТНИК ЛЕСІ УКРАЇНКИ:

Від. 64	Нью Йорк	75.00
---------	----------	-------

ПРЕСОВИЙ ФОНД Н. Ж.:

Окр. Рада СУА	Філадельфія	15.00
Від. 11	Трентон	10.00
„ 17	Маямі, з нагоди пікніку у п. Стефанії Абрагамовської Грицько	5.00
„ 28	Ньюарк	50.00
„ 28	Ньюарк, зложили членки	55.00
„ 70	Пассейк	10.00
д-р С. і д-р Л. Смішки, Фила.		20.00
д-р М. і М. Кознарські, Рочестер		20.00
Кооп. „Базар“, Філадельфія		10.00
Фед. Кред. Кооп. „Самопоміч“ Філадельфія		10.00
Петро Котельницький із сином Орестом, Філадельфія		10.00
Кекилія Палів, Торонто		10.00
У. Терлецька, Шикаго		5.00
М. Галко, Ньюарк		2.00
С. Букшована, Ньюарк		2.00
М. Жеребецька, Саскатун		2.00
Віра Москаленко, Трентон		1.00
Наталія Іванків, Лос Анджелес		1.00
Агафія Хомяк, Дітройт		1.00
Надія Цегельська, Бетлегем		1.00
Марія Грабар, Монреал		1.00
Марія Клепачівська, Вермонт		1.00

Лукія Галембйовська, Нью Гейвен	1.00
Євгенія Миська, Шикаго	1.00
Олена Горбачевська, Йонгставн	1.00
Теодозія Стельмах, Дітройт	1.00
Ірина Бованко, Трентон	1.00
Наталія Яремчишин, Лайма	1.00
К. Шеремета, Ньюарк	1.00

ФОНД „МАТИ Й ДИТИНА“

Від. 24 Елизабет	15.00
„ 27 Питтсбург	20.00
„ 28 Ньюарк	108.00
„ 33 Клівленд	140.00
„ 42 Філадельфія	20.00
„ 43 Філадельфія	10.00
„ 55 Лос Анджелес	10.00
„ 64 Нью Йорк	226.50
„ 65 Нью Бронсвик	10.00
„ 67 Перт Амбой	10.00
„ 68 Сиракюзи	15.00
д-р Я. і С. Рожанковські, Вігокен	40.00
Ольга Коренець, Монклер	10.00
І. Павликовська, Форт Саскачеван	10.00
М. Чайковська, Філадельфія	10.00
О. Гамота, Ст. Пол	10.00
Ст. Матчак, Філадельфія	10.00
Олена Лонкевич, Рочестер	10.00
Оля Грищай, Перт Амбой	5.00
Тетяна Бутович, Ріджфілд	3.00

НА ПОБУДОВУ ПАМ'ЯТНИКА

Т. ШЕВЧЕНКОВІ У ВАШІНГТОНІ:

Від. 33 Клівленд	50.00
„ 66 Нью Гейвен	50.00

УККА:

Від. 33 Клівленд	25.00
„ 34 Коговс	10.00
„ 44 Філадельфія	10.00
„ 49 Бофало	10.00
„ 58 Дітройт	10.00
„ 64 Нью Йорк	10.00
„ 68 Сиракюзи	10.00

ЗУАД КОМІТЕТ

Від. 27 Питтсбург для Укр. Інвал.	10.00
-----------------------------------	-------

ДЛЯ НАУКОВЦІВ У САРСЕЛІ:

Від. 33 Клівленд	25.00
------------------	-------

З подякою,

А. Кульчицька, фін. секр.
 Анна Сивуляк, касієрка

ЖУРНАЛ ДЛЯ БАБУСИ

Пожертви передплат для старших жінок в Європі даліше наспівають. В останньому часі уфундував знов передплату для бабусі письменник Микола Понеділок у пам'ять своєї матері. А також 11 Відділ СУА з Трентону зложив 4 дол. як передплату для бабусі в Європі. Щире Спасибі!

Замість квітів

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Олени Гординської складають 40 дол. на фонд Мати й Дитина
 Софія і д-р Ярослав Рожанковські

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу незабутньої бл. п. Олени Гординської складають 10 дол. на фонд Мати й Дитина
 О. Гамота, Ст. Пол

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу дорогої бл. п. Олени Гординської складаю 5 дол. на пресовий фонд Нашого Життя
 Анна Настюк

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Олени Гординської складаю 5 дол. на пресовий фонд Нашого Життя
 Пелагія Кучкуда

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу невіджалуваної бл. п. Олени Гординської складаю 5 дол. на пресовий фонд Нашого Життя
 Катерина Кузьма

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу нашої дорогої бл. п. Олени Гординської складаю 5 дол. на пресовий фонд Нашого Життя
 Оксана Тарнавська

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу незабутньої бл. п. Олени Гординської складаю 5 дол. на пресовий фонд Нашого Життя
 Н. Парубчак

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу улюбленої нами бл. п. Олени Гординської складаю 5 дол. на пресовий фонд Нашого Життя
 А. Сидорович

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Олени Гординської складаю 5 дол. на пресовий фонд Нашого Життя
 К. Боднар

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу дорогої бл. п. Олени Гординської складаю 5 дол. на пресовий фонд Нашого Життя
 Ольга Муссаковська

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу невіджалуваної бл. п. Олени Гординської складаю 5 дол. на пресовий фонд Нашого Життя
 Є. Савицька

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу улюбленої нами бл. п. Олени Гординської складаю 5 дол. на пресовий фонд Нашого Життя
 М. Настюк

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу улюбленої нами бл. п. Олени Гординської складаю 5 дол. на пресовий фонд Нашого Життя
 Розалія Залепська

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу нашої дорогої членки бл. п. Кекилії Гардецької складаємо 15 дол. на пресовий фонд Нашого Життя

Членки 42 Відділу СУА у Філадельфії

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу невіджалуваної бл. п. Кекилії Гардецької складають 20 дол. на пресовий фонд Нашого Життя

д-р Марія і Мирослав Кознарські

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу невіджалуваної бл. п. Кекилії Гардецької складають 20 дол. на пресовий фонд Нашого Життя

д-р Софія і д-р Лев Смішки

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Кекилії Гардецької складаю 10 дол. на пресовий фонд Нашого Життя

Кекилія Паліїв, Торонто

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу дорогої бл. п. Кекилії Гардецької складаю 10 дол. на пресовий фонд Нашого Життя

Ольга Павловська

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Кекилії Гардецької складаю 10 дол. на фонд Мати й Дитина

Михайлина Княжинська

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу дорогої бл. п. Кекилії Гардецької складаю 10 дол. на фонд Мати й Дитина

Стефанія Савицька-Матчак

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу дорогої нам бл. п. Кекилії Гардецької, яка часто заступала нам рідну бабуню, складаємо 10 дол. на пресовий фонд Нашого Життя

Петро Котельницький із сином Орестом

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу невіджалуваної бл. п. Кекилії Гардецької складаємо 10 дол. на пресовий фонд Нашого Життя

Анна і Володимир Мельки

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу нашої пресової референтки бл. п. Кекилії складаю 3 дол. на пресовий фонд Нашого Життя

д-р Євгенія Єржківська

Конференція Референток Суспільної Опіки

ДІТРОЙТ, МИШ.

Дня 12. жовтня відкрила Конференцію голова Окр. Ради п-ні Будзол. Були заступлені 5, 26, 31, 56 і 63 Відділи, а не прислали представниць 23, 37 і 58 Відділи СУА.

Першою точкою Конференції був перегляд суспільної опіки в Відділах. У 5 Відділі (реферувала п-ні Будзол) доглядачки хворих відвідують хворих членок, посилають квіти або дають на Службу Божу. На похорон членки посилають квіти. У 26 Відділі (реф. п-ні Слюсарчук) поступають подібно. Молодим матер'ям посилають дарунок. У 31 Відділі (реф. п-ні Сіділо) відвідують хвору членку у хаті чи в шпиталі з подарунком. Про сусп. опіку 37 Відділу знаємо, що окрім відвідин хворих вони допомагають також родині померлої членки. Недавно тому започаткували плетення теплих накривал для захистів старших людей. (Реф. п-ні Галяженко). 56 Відділ (реф. п-ні Шумило) обмежується відвідинами хворих, так само 58 Відділ (подала п-ні Галяженко). У 63 Відділі (реф. п-ні Бойчук) суспільна опіка ширше поставлена. Відділ має патронат над навчальною станицею в Німеччині (10 дол. місячно), спмагає спараліжовану жінку (10 дол. місячно) і потребуючій особі у Франції посилає 10 дол. місячно. Разом видали понад 400 дол. в одному році. Окрім того проводять звичну форму сусп. опіки відвідуючи хворих та обдаровуючи новонароджених. Окрім того Відділ розпочав уже суспільну допомогу на місці. П-ні Галяженко з рамени Відділу відвідує хвору людину й допомагає їй у хатній праці. Окрім того відвідує старих самітних людей, пише їм листи, опікується нервово хворою, допомагає в заходах одержати старечу пенсію.

Черговою точкою був обіжник Централі, що мав за тему суспільну опіку. Провідною думкою його було — поширити суспільну опіку Відділів на заспокоєння місцевих потреб. Із цим обіжником членство СУА вже об-

знайомлене, тому його змісту не будемо реферувати.

Слідувала доповідь п-ні Дарії Бойчук, якою вона насвітлила завдання суспільної опіки в Союзі Українок Америки. Вона сказала „Є різні дороги — нести поміч ближньому, лиш треба охоти й доброї волі для цієї шляхетної й на око незамітної праці. При тому не потребуємо нести грошової допомоги, бо її кожен потребуючий може дістати в Юнайтед Фонд. Нашим завданням є допомога моральна, підтримка і розуміння для потребуючої особи.“

В часі перерви референтура сусп. опіки при Окр. Раді подала чай із смачним печивом.

Дискусія широко насвітлила всі проблеми суспільної опіки. У ній взяла участь усі присутні.

Ухвали Конференції

1. Поглибити діяльність суспільної опіки по Відділах через вибір референток і вдержувати постійний контакт із референткою сусп. опіки при Окр. Раді.

2. Референтка сусп. опіки при Окр. Раді повинна співпрацювати з Т-вом „Самопоміч“ у Дітройті.

3. Референтки сусп. опіки при Відділах повинні поширити свою харитативну працю на потребуючих нечленок СУА, якщо мають до того нагоду й можливість. Допомога не мусить бути матеріальна, а радше моральна, бо саме вона не раз піддержить рівновагу духа вбогої чи самітної людини.

4. Вишколити охочих і добровільних працівників суспільної опіки, що могли б і хотіли б кожночасно стати до праці в цій ділянці.

5. Освідомити наше окруження про те, якими дорогами йде суспільна опіка в американській дійсності і допомагати спрямовувати потребуючих людей із нашої спільноти до американських харитативних установ, які ведуть свою працю за гроші кожного платника податків.

6. У кожному Відділі СУА в Дітройті

перевести доповідь з гутіркою на тему суспільної опіки в найближчому часі.

Павлина Будзол, голова
Марія Цісарук, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й.

Поклін Тарасові Шевченкові

Віддати поклін тому, хто перший сказав слово правди в обороні честі й гідності української жінки, матері, сироти — це був святий обов'язок жіноцтва Рочестеру у 100-річчя його смерті. Станням Окр. Ради СУА зорганізовано академію „Наш Поклін Тарасові“.

Зміст академії побудовано на тлі монтажу Віри Драч. На мистецько оформленій сцені, що зображувала головні прикмети краєвиду України, поміщено всіх учасників програми (в нар. строях, а балет „Лілея“ в білих), що по виступі залишали сцену.

Доповідь читала п-ні Марія Крамарчук, а фрагменти з поем Т. Шевченка деклямувала п-ні Марта Блага. Сценку „На Великдень, на соломі“ відіграли — Ліля Мартинець, Ліда Тицька, Зірка Зелез і Богдан Довгалоук. Пісні „Ой, одна я, одна“ і „Нащо мені чорні брови“ відспівала п-ні Марія Климців. Балляду „Тополю“ продеклямувала п-ні Ярослава Зелез. Балет „Лілея“ проходив під деклямацію поеми, яку виконала п-ні Ольга Павлишин. Сам балет виконали учениці школи при Церкві св. Покрови, а саме Ліда Григоренко, Оля Демиденко, Оля Федоренко, Оля Джус, Вікторія Потужна, Зоя Минак, Ніна Омельченко, Надя Мельник, Катря Сохань, Таня Баланюк. Лілею відіграла Ніна Баланюк, а коралевий цвіт — Галя Медяник. При фортеп'яні були пп. Анна Сорохтей і Н. Слюсар. Постановою монтажу і балету зайнялась п-ні Ірина Костинюк, а мистецьким оформленням сцени панове Евстахий Загачевський й інж. Приймак.

Виведення згаданої доповіді у формі монтажу — це новий підхід до наших академій, цікавий і гідний наслідування.

Слід нам зложити найсердечнішу подяку авторці доповіді п-ні Вірі Драч, паням Костинюк, Крамарчук і Холевичук, що вложили стільки труду в цю академію. Завдяки тому вона створила зсобливів настрої і дозволила ще раз глибоко пережити слова Поета.

НАШЕ ЖИТТЯ — СІЧЕНЬ, 1962

Щиро дякуємо всім, що виступали на сцені й допомогли її оформити. Найбільшим успіхом академії вважаємо балет, в якому взяло участь 15 учениць та на свій спосіб вшанувало пам'ять великого Кобзаря. Честь їх батькам, що свідомо виховують нову зміну в громадській праці! Це найглибший поклін Тарасові Шевченкові в 100-річчя його смерті. С. О.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Окружний З'їзд

Дня 3. грудня перед полуднем відкрила його молитвою голова Окр. Ради п-ні Ірина Качанівська. Присутні вшанували мовчанкою пам'ять двох померших членок Гол. Управи, бл. п. Олени Гординської і Кекилії Гардецької і приступили до ділових нарад.

Обрано **Президію**, до якої увійшли п-ні О. Грабовенська, як голова, а п-ні Н. Суха, як секретарка.

Протокол відчитала секретарка Окр. Ради п-ні Ярослава Острук. Обрано дві Комісії — номінаційну (пп. Чайковська, Мохнацька, Цегельська, Пашук і Бованко) і звіткову (пп. О. Сердюк, Л. Сердюк, Щерба, Качмарчик, А. Богачевська).

Зчерги представниці Відділів склали звіти про свою діяльність. Це були — п-ні Нуджін від 2, п-ні Гентош від 10, п-ні Самокішин від 11, п-ні Мельник від 13, п-ні Кочерган від 20, п-ні Хом'як від 32, п-ні Петрівська від 39, п-ні Пашук від 42, п-ні Богачевська від 43, п-ні Сердюк від 44, п-ні Терлецька від 46, п-ні Баб'як від 48, п-ні Щерба від 54. Можна було завважити приріст членства, велику кількість імпрез, гарні пожертви на пам'ятник Т. Шевченка і впорядковану господарку. Більшість Відділів уже вирівняла свої зобов'язання до Централі за 1961 р.

Предсідниця відкрила **дискусію**. В ході її вирізнилися два головні питання. Перше — це потреба матеріалів до праці, що все Відділам бракують і притягнення нових людей, що є конечно. Тут виринули цінні думки, що зможуть придатись у майбутньому. Друге — це проблема правильної господарки Відділу. Як спонукати членок до точного вплачування вкладок, як знайти місце на дохідні імпрези? Тут також можна було покористуватись досвідом із наших Відділів, що цю справу в себе впорядкували.

Настала обідова перерва, а потім

Коронація королеви на Міжнар. Жін. Виставці у Нью Йорку:

Зпереду діти — Христя Івануса і Борис Драган, що подавали квіти. Зліва на право: Христя Прокоп в полтавському строю, Леся Соколишин у гуцульському строю, Марта Книш, королева, за нею Марта Савицька в борщівському строю, далі Керол Ен Буздиган, б. королева, зправа Христя Падох у гуцульському строю.

From the International Women's Exposition in New York: The 1961-2 new Ukrainian queen Miss Martha Knysh is crowned by the former queen Carol Ann Buzdygan.

провід З'їзду обняла п-ні Стефанія Пушкар.

Слідував **звіт голови** Окр. Ради п-ні Ірини Качанівської, що говорила іменем цілої Управи. У звітовому році засновано один Відділ (Брістол. Па.), відвідано 12 Відділів із нагоди річних зборів а 10 Відділів із нагоди імпрез. Влаштувано ювілей 35-ліття СМА, в якому відзначено 6 Відділів. Заходами Окр. Ради відбулась доповідь п-ні А. Вокер про її поїздку до Істамбулу на конгрес Міжнар. Жін. Ради. У відслоненні пам'ятника Лесі Українки Окр. Рада і 9 Відділів округи взяли участь через своїх представниць, а три Відділи передали свої привітання.

У травні 1961 р. відбулась Конференція Референток Сусп. Опіки, в якій взяло участь 11 Відділів округи.

Відбулись заходами Окр. Ради два Виховні Семінари, один у березні а другий у жовтні 1961. Заходами вих. референтки Окр. Ради зладжено інструкцію для дит. світличок. Окр. Рада є членом місцевої Федерації Жін. Клубів і бере правильно участь у її сходах і деяких імпрезах.

Предсідниця п-ні Пушкар відкрила **дискусію**. До неї зголосилось багато делегаток, але з огляду на пізній час довелось її обмежити. Замітним був виступ п-ні Р. Богачевської, яка по-

дала своє розуміння справності Відділу. В осередку його повинні бути люди, що з душею й запалом віддані справі. Цей запал пориває інших і згодом створюється гурт охочих і жертвених жінок, що можуть братись за кожне діло. Одначе дуже важливою передумовою є привітна атмосфера в Відділі, толеранція до поглядів іншої людини і терпеливість у взаєминах.

Іменем **Звітової Комісії** реферувала п-ні Щерба. Листки подало 11 Відділів і з того вже можна було мати картину праці округи. Ці Відділи гуртують 522 членки. Дев'ять Відділів вирівняли зобов'язання до Централі, 11 Відділів зложили датки на пам'ятник Лесі Українки, а 7 Відділів заплалили вкладку до УККА.

Врешті промовила п-ні Олена Лотоцька, що мала порушити **організаційні й інші теми**. Заявила, що організаційною ділянкою не є вповні вдоволена, бо замало прибуває Відділів і членок. Округи повинні все мати на приміті цілість організації і дбати про її поповнення.

Та є інші поважні завдання, які округа виконала. Це є — формування української матері при допомозі Вих. Семінарів і світличок (маємо вже три в окрузі). Треба підносити духовий рівень української людини, що діється при допомозі доповідей, імпрез

(маємо в окрузі три хори й один театральний гурток). Зв'язки округи також гарно поставлені (членство в Федерації Жін. Клубів і Інтернац. Інституті). Тепер слід би передплатити Укр. Квартальник для місцевих бібліотек.

Великою подією в житті округи стане новий Дім СУА. Більш центрально положений стане він відповідною станицею й для Окр. Ради.

Стоїмо перед Конвенцією. Оцей перегляд праці, що провела тепер Окр. Рада, почуємо тоді у більшому масштабі. Поодинокі етапи його відбилися також у сьогоднішньому звіті. Ми почули про конгрес в Істамбулі, про пам'ятник Лесі Українки, про ювілей 35-ліття. А тепер почуємо щось, від чого теж серце порадуються — понад 50 Відділів СУА вирівняли свої зобов'язання за 1961 р. Правда, ще не всі виповнили цей обов'язок. Але це вже великий поступ у порівнянні з попередніми роками. Свідчить про зрозуміння завдань Централі.

У чому й можна поскаржитись. Наша заплянована участь у Конвенції Ген. Федерації Жін. Клубів у Маямі не відбулася через те, що Відділи не виявили належного розуміння для цього виступу й не піддержали його своїми датками. Фонд Репрезентації, заложений на доручення Гол. Управи, не має такого успіху, як повинен би. А це звичайно важлива ділянка нашої праці. Всюди ми повинні бути, всюди ми повинні засвідчувати про Укряїну та звертати увагу на її боротьбу. Та хоч так сталося, проте ми не зневірені. З часом Відділи зрозуміють це і в цьому році вже засяде наша делегатка на Конвенції Ген. Федерації Жін. Клубів.

З черги п-ні Чайковська іменем Номін. Комісії предложила листу нової Управи, яку збори одногосно вибрали. До нової Управи увійшли: п-ні Наталя Лопатинська, голова, п-ні Вероніка Цегельська, перша місто голова й орг. референтка, п-ні Марія Пашук, друга місто голова й референтка зв'язків, п-ні Ярослава Острук, секретарка, п-ні Марія Баб'як, касієрка. Референтками стали: п-ні Людмила Сердюк, культ. освітня, п-ні Стефанія Соневицька, виховна, п-ні Іванна Гентош, суспільної опіки, п-ні Стефанія Вовчак, зв'язків, п-ні Зеновія Терлецька і Анна Качмарчик, господарські, п-ні Володимира Шенко, пресова. Вільними членами стали: пп. Марія Євсєвська,

Євгенія Новаківська, Олена Сердюк, Клявдія Гош і Анна Богачевська. До Контр. Комісії увійшли пп. Михайлина Чайковська, Євгенія Задорожна, Ангела Банах.

У З'їзді взяло участь 55 делегаток від 11 Відділів округи. Це були: 2, Честер, п-ні Нуджін, 10, Філадельфія — пп. Гентош, Лопатинська, Макух, Рубель, Чорліта, Панасюк, 11, Трентон — пп. Самокішин, Сердюк, Осадца, Бойцун, Бованко, Гіль, 13, Честер — пп. Мохнацька, Мельник, 20, Філадельфія — пп. Чайковська, Качанівська, Кочерган, Романенчук, 32, Брістол — пп. Хом'як, Остапик, Мельничшин, 39, Милвил — п-ні Петрівська, 41, — п-ні Банах, 42 — пп. Пашук, Задорожна, Качмарчик, Марків, Мочернюк, Сивуляк, Бурачинська, 43 — Р. Богачевська, Федак, Суха, Острук, Осідач, Соневицька, Грабовенська, Юшишин, Цегельська, Федорів, 44 — пп. Сердюк, Царинник, 46 — пп. Терлецька, Прокіпович, Котович, 48 — пп. Баб'як, Вовчак, Мищик, Кориляк (Відділи 41-48 з Філадельфії), 54, Вільмінгтон — пп. Щерба, Паранчак, Танчук.

МАЯМІ, ФЛОРИДА

Річні збори 17 Відділу СУА

Дата: 15. жовтня 1961.

Збори відкрила молитвою голова п-ні Рій.

Президія зборів: п-ні Ю. Маїк, голова, п-ні Ст. Гришко, секретарка.

Протокол із попередніх річних зборів відчитала секретарка п-ні Візняк.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ відбував правильно свої збори. Брав активну участь в імпрезах, що їх влаштував Центральний Комітет.

б) Культ. освітня й Імпрезова: Відділ влаштував Свято Жінки-Героїні, Зустріч Союзнок, Свято Матері, дві доповіді та чайні вечори.

Контр. Комісія ствердила, що книги Відділу ведені в найкращому порядку і поставила внесок на уділення абсолюторії, що збори й ухвалили.

Нова Управа: п-ні Ангела Рій, голова, п-ні С. Семешук, місто голова, п-ні Л. Візняк, секретарка, п-ні О. Козира, заступниця, п-ні М. Ждан, фін. секретарка, п-ні А. Наконечна, касієрка. Референтками стали: п-ні Е. Остап'юк, культ. освітньою, п-ні Е. Корби і А. Яблонська, сусп. опіки, пп. А. Кмита і А. Білоус господарськими. Делегатками до Центр. Комітету вибрано пп.

Р. Пусило і О. Козирю.

Збори закінчено гимном СУА. При гостині членки ще довго забавлялись розмовою. Лусія Візняк, секр.

Пікнік на фермі заслуженої Союзняки

Під час річних зборів нашого Відділу почесна членка СУА п-ні Стефанія Абрагамовська-Гришко запросила Союзнок прийти до неї на ферму в гості. Всі радо прийняли її запрошення і рішили влаштувати пікнік у неділю, 12. листопада 1961.

Серед безкраїх флоридських степів на південь від Маямі розкинулись городничі, а далі садовини й іншої садовини ферми. Приблизно 40 миль від Маямі в околиці міста Гомстед знаходиться ферма п-ні Стефи, обведена садом та квітучими кушам'я. При дорозі, що веде на ферму, стоїть простора, модерно збудована хата. П-ву Гришкам надокучило гамірне, міське життя і тому вони шукали спокою й тишини.

І ось у неділю, після полудня вирушили Союзняки кількома автами на пікнік, забравши з собою всякого добра. На хуторі стало гамірно, як у вулицю. В тіні розлогих дерев, за столами, як бувало колись у рідному краю під грушами або яблунями, засіла Союзнянська родина до спільної гостини. Поплзли оживлені, веселі розмови, жарти, загомоніла рідна пісня на флоридському степу. Здавалось, що це не на Флориді, а далеко на рідній землі зустрілись давні добрі знайомі.

Дуже швидко минав час на дозвіллі. Осінне, але тепле флоридське сонце слало своє останнє пурпурово-фіолетне проміння. Настав час прощатись. Зі сльозами в очах провела всіх п-ні Стефа і прохала не забувати її в майбутньому. При цій нагоді зібрано 5 дол. на пресовий фонд Нашого Життя. Цей перший пікнік нашого Відділу у почесної членки СУА залишиться довго в пам'яті наших членок.

Е. Остап'юк

культ освітня референтка

НЮАРК, Н. ДЖ.

Жалібні сходи 28 Відділу СУА

Дня 29. жовтня 1961 відбулись жалібні сходи, присвячені пам'яті покійної Олени Гординської. Голова Відділу п-ні Анна Настюк відкрила сходи короткою промовою, підкресливши активність і заслуги Покійної

для нашої організації. Згадала пані голова, що працювала з нею впродовж 15 років. Зчерги промовила голова Централі п-ні Олена Лотоцька. Виявила глибокий жаль з приводу такої втрати. Олена Гординська була правдивим звеном між членками і клітинами організації. Це була посестра, приятелька і мати кожної Союзянки. Повстанням із місць і однохвилинною мовчанкою вшанували всі пам'ять Покійної.

Потім п-ні Ольга Муссаковська подала коротко життєпис Покійної. Його дані були поміщені в нашій помертній згадці (гл. ч. 11, 1961), тому не будемо їх тут повторяти. Закінчила п-ні Муссаковська тим, що в особі Покійної ми втратили людину великого серця, патріотку і громадянку. П-ні Софія Олесницька підкреслила свою велику приязнь із Покійною. П-ні Ольга Салук згадала про її відданість у праці, а головню в організуванні відділів в окрузі. П-ні Гайдучок згадала її, як одну з перших організаторок Марійської Дружини, яку очолювала впродовж двох літ. П-ні Олена Кононенко подала свої спомини, підкресливши її велику любов до природи.

Пані, що промовляли, відвідували Покійну під час її побуту у шпиталі. Всі були зворушені до глибини серця. Панувала жалібна атмосфера, відчувався безмірний жаль по втраті людини з соняшною вдачею і криштальним характером. На пропозицію п-ні Олесницької Відділ рішив виступити на панахиді організовано з прапором. Ухвалено, що замість квітів на могилу Покійної, на бажання родини, членки будуть жертвувати на Фонд „Мати й Дитина“. Проведена в цій справі збірка дала суму 214 дол., а список жертводавців буде оголошений.

Онишкевич, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Вечір фолькlorу і розваги

Вже кому, а 43-ому Відділові США у Філадельфії не можна закинути, що спить! Ще не відпочали від праці й успішного проведення „зустрічі найменших“, а вже купка ентузіасток склала програму нової імпрези, перевела проби й врешті 2. грудня ц. р. поставили „кукурудзяний вечір.“ Того роду імпрези мають уже свою традицію з попередніх років. (Обжинки, вечір народньої ноші).

Отож наш вечір, як і попередні

Із Вечора Фолькlorу в 43 Відділі США у Філадельфії:

У першому ряді зліва: пп. Осідач, Максимович, Мірчук, Чайковська, Росола, Бернадин, Паладій, Олійник. — У другому ряді: Оксана Керч, авторка скечу, пп. Оранська, Капій, Жилава, Карпинич.

У третьому ряді: п. Бурчак і п-ні Сагата.

Participants at a folklore evening given by members of UNWLA Branch 43 in Philadelphia.

„обжинки“ мав дві частини: 1. Луцнення кукурудзи, прегарно відтворена толока з жартами, танцями, гостинною, казкою про духів і головню з народньою піснею! Чудова пісня „Ой, на горі овес“ якнайкраще віддала сумовиті жіночі настрої, а „Ходить гарбуз по городу“ безжурний сміх і ширий український гумор.

Соковиті голоси, вроджена музичальність співачок та вправність відомої диригентки п-ні Жилавої дали повну експресію картину народнього життя, якби вирізану з мистецького фільму. Чотири сучасні пісні й романси у виконанні вокального ансамблю та в супроводі оркестри творили другу частину вечора. Приємною новинкою були музикальний антракт — „Думка“ Просовського, відіграна оркестрою, в якій грали бубні і теперішні учні УМІ, чоловіки Союзянок та їхні діти.

Цей повний мелодій та живого українського слова вечір закінчив жарт Оксани Керч п. н. „Сподобався“. Одного тільки жениха (п. Михайла Бурчака) позичили собі союзянки. Маймо надію, що такі пані, як Оранська, Оструп, Карпинич, Сагата та Капій виявлять себе ще не раз на театральних дошках.

У вечорі приймали участь пані: Сагата, Осідач, Оранська, Росола, Бернадин, Капій, Олійник, Паладій, Мірчук, Карпинич, Максимович; дівчата: В. Березна, Г. Сагата, М. Мамчин, З. Сохор, М. Росола, К. Федорів.

Програму вела дуже симпатично і гарно п-ні Люда Чайківська.

Характеризація маистра В. Ласовського завершила мистецький успіх виставки. Ціла імпреза робила дуже культурне і симпатичне враження.

Союзянка

ВИЛМІНГТОН, ДЕЛ.

Річні збори 54 Відділу США

Дата: 26. листопада 1961.

Збори відкрила молитвою голова п-ні Гарванко та привітала представниць Централі й Окр. Ради.

Президія зборів: п-ні О. Грабовенська, голова, п-ні І. Качанівська, місто голова.

Протокол із попередніх зборів відчитала п-ні Л. Гарванко.

Звіти Управи зложили: голова п-ні Ольга Гарванко (також за імпрезову референтуру), секретарка п-ні Ірина Церба (також і про касу) і референтки — п-ні Марія Танчук, сусп. опіки, п-ні Лідія Гарванко, пресова.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ має 34 членки і відбував правильно свої сходи.

б) Культ. освітня й Імпрезова: На зборах відчитувано обжинки, а двічі були запрошені й доповідачі, як о. парох Готра, що говорив про Великий Піст і д-р Слюзар, що розказав про першу поміч у наглих випадках. Відділ влаштував 9 імпрез, а саме — Свято св. Миколая, Ялинку, Свято Лесі

Українки і зустріч із 13 Відділом із Честеру, Базар, Свято Т. Шевченка, Свято Матері, закінчення шкільного року, дитячу забаву, святочні сходи Першого Листопада.

в) Сусп. опіка: Відділ спмагає „бабусю“ в Німеччині й уділив допомоги двом потребуючим родинам на місці. Обдаровує новонароджених дітей членок. Референтка сусп. опіки відвідувала хворих. Відділ пожертвував 100 дол. на будову Церкви.

г) Пресова: Відділ подавав дописи про свою працю у журналі Н. Ж. та „Веселці“.

г) Фінансова: Відділ виплатив усі зобов'язання до Централі й Окр. Ради.

Дискусія торкнулася дитячої світлички, яку Відділ гарно започаткував і через різні перешкоди перестав провадити. Предсідниця зборів закликала до віднови його і членки висловились до того. Рішено ще раз на ширших сходах це обговорити.

Контр. Комісія: п-ні Іванна Дицьо звітувала, що книговодство в найкращому порядку і поставила внесок на уділення абсолюторії, що збори одноголосно ухвалили.

Нова Управа: п-ні Ольга Гарванко, голова, п-ні О. Паранчак, містогорова, п-ні Ірина Щерба, секретарка, п-ні К. Гусак, касієрка. Референтками стали: п-ні Т. Книгиницька, імпредзою, п-ні Т. Яцусь, організаційною, п-ні М. Танчук, сусп. опіки, пп. С. Цибак і Г. Шатинська, господарськими, п-ні Лідія Гарванко, пресовою, п-ні Анастасія Стецько, виховною.

Контр. Комісія: пп. Софія Леськів, Катерина Глинянська, Іванна Дицьо.

Збори закінчено молитвою. При перекусці членки ще довго гуторили з собою.

Ірина Щерба, секр.

БАЛТИМОР, МД.

Звіт із праці 59 Відділу

Як попередніми роками, так і цього року Відділ зайнявся висилкою пакунків і грошей для наших переселенців у Польщі, Югославії та хворим у Німеччині. Всі вони безмірно вдячні за допомогу і присилають нам зворушливі листи.

Окрім того наш Відділ взяв участь дня 14. червня у Міжнар. Фестивалі, що його уладжено на площі перед Миською Управою. У ряді столів інших національностей пишався і наш стіл з гарною виставкою, а другий із

українськими стравами. Дохід із цієї імпрези призначили ми на будову пам'ятника Т. Шевченка у Вашингтоні.

Рівнож у вересні 1961 р., як щороку, наш Відділ при співпраці Відділу УЖКА і „Самопомчі“ уладив виставку і буфет українських страв на Міжнародньому Фестивалі у Гвінае парку. І тут пані більшу частину праці взяли на себе, за що належить їм признання і подяка.

Спочатком шкільного року ми відкрили світличку для дітей від 3—6 літ. У заснованні світлички допоміг нам о. парох Мельничук. Зайняття відбуваються кожної суботи під проводом фахової сили, учительки п-ні Галини Пісецької. Участь добра, бо вже на початках маємо 20 дітей. Діти радо вчаться віршиків і пісень та правильно говорити рідною мовою. Надіємось, що наша світличка принесе багато користи нашим найменшим.

Марія Хархаліс, скарбник.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Жіноча Образотворча Виставка

Дня 22. жовтня відкрито в домівці 64 Відділу СУА щорічну Образотворчу Виставку. Як завжди взяло в ній участь поважне число мисткинь, що підготовляють для неї свої твори. Відкриття стягнуло більшу кількість осіб, що цікавляться мистецьким життям. А перед закінченням виставки, дня 4. листопада Управа Відділу влаштувала дискусійний вечір над виставленими творами.

Відкрила його голова Відділу п-ні Марія Ржепецька. Привітавши присутніх мисткинь та публіку, поспрохала до слова мистців Любомира Кузьму і Антона Малюцу. Модератором дискусії був п. Борис Ржепецький.

Почали від **дебютанток**, що вперше тут виставляли. Це були — Оксана

Ванчицька і Дарія Костів, які дали добрі шкільні речі, Оленка Гердан (шукає помосту між танковим, а образотворчим мистецтвом), Ірина Король (нерівність у виконанні), Галя Мазуренко (надто абстрактна), Богдана Палевич (дуже добра шкільна річ).

Слідували **студентки**, що вже кілька разів виставляли. Це Лідія Грицан-Сушків, яка добре панує над площиною, особливо в своїх ритовинах. Христина Зелінська зробила великий поступ і стає вже на власний шлях. Ніна Климовська дала некорисні речі, що здивували формою монументальності. Софія Лада виступила з дуже добре скомпонованою картиною. В Адріяни Лисак завважається брак зв'язку з українським мистецьким світом. Роксоляна Лучаковська далі триває в понурих кольорах, в акварелях вона цікавіша. Катерина Луцишин дала самі абстракти, нажалі занадто кубістичні, зате в приємному кольориті. Галина Мирошниченко показала цікаві речі, яким може дещо бракує свободи. Оксана Мурій ще працює під впливом Мист. Студії, але вже видно в неї більше свободи. Наталія Погребинська дала кілька абстрактів що про них трудно було б щось сказати. Те саме з Орестом Шепарович, яка все ж таки виказала свіжість помислу і легкість форм.

Врешті прийшла черга на **мисткинь-реалісток**. Катерина Антонович дала дві невеликі картини, що не зраджують кроку вперед. В Олени Кононенко невеликий поступ. Марія Красноніс у виставлених картинах загубила свою безпосередність і дала лиш шаблонів речі.

З-поміж жіночих **майстрів пензля** треба вичислити в поазбучному порядку — Стефанію Базюк. У порівнянні (Докінчення на обгортці)

Улюблена книжка

МОЯ УЛЮБЛЕНА КНИЖКА

Автор і назва книжки

Найбільше сподобалось мені у книжці

.....

Мій вік

.....

Зміст XVIII Річника

ні з торічною виставкою вона пішла крок уперед, виказавши більший розмах. Те саме можна сказати про Марію Гарасовську-Дачини, але жаль, що вона далеко від середовища українських мистців. Ольга Дядинок знов виявила себе корисно в краєвидах. Дві олії Софії Зарицької віддають її сублімований модернізм. Катерина Кричевська показала кілька краєвидів Києва, мальованих із пам'яті. Офорті Олени Кульчицької відбивають вплив віденської мистецької школи. Два гваші Галини Мазепи показують цікаву модернізацію і композицію без закиду. Людмила Морозова має вже в краєвидах свій власний стиль. В оліях Іванни Прийми модерне мистецтво знаходить добрий вияв та музичний підхід. Картини Надії Сомко, хоч зраджують кольор, проте дещо банальні. Наталія Стефанів дала дуже добру студию лица та свіжі, декоративні пастелі.

Отак оба мистці перейшли творчі зусилля мисткинь, даючи пояснення їх прямувань. Напевне всі з того скористали, хоча може й не завжди з їх оцінкою погоджувались. На вступі мистець Любомир Кузьма дав огляд модерного мистецтва, при чому різко застерігся проти шкідливого впливу його на молодих мистців. Його антиестетичні й деформістичні тенденції можуть послужити тільки зрілим мистцям для деяких шукань, а в початківців вони часто маскують невіжество й негачію давніх вартостей.

Дискусію вміло провадив п. Ржепецький, що своїм дотелом допомагав розв'язати неодну трудну ситуацію. Слідувала гутірка при чаю й солодощах, що протягнулася доволі довго. Відгуки дискусії ще довго бриніли в розмовах.

Ще один доказ, як можна вміло наблизити світ мистців із загалом зорганізованого жіноцтва. **Присутня**

БОГОРОДИЧНА ТРАВКА

(Докінчення зі ст. 25)

бий, тобі краще буде спати отут в яслах, — примовила вона. Травичка-бур'ян почула це та налякалася. — Як то може бути? — шелестіла вона — я така шорстка, колюча, суха! Як Ти будеш тут відпочивати, Великий Пане? Не варта я такого щастя, щоб служити Тобі по-стіллю!

Але маленькі ніжні рученята простягалися довірливо до травички і через хвилину немовлятко роз-

ARTICLES, FEATURES		No. p.			No. p.
Answer of Nina Khrushchev	6	15	Ukrainian Painter in Geneva	5	18
L. B.: Composer Y. Barnych	10	19	Ukrainian Princesses on Hungary's Throne	6	17
L. B.: M. Chereshniovsky and His Lesya	8	17	Young Ukrainian Teacher	3	18
M. Bohachevsky: The Soviet Press	1	16	POETRY		
M. Bohachevsky: Intellectual Housewife	8	18	Helen Kolody: Warning	6	16
O. Kisilevska: Easter Time	3	17	Helen Kolody: Shadow in the River	6	16
Marty: Monuments and Books	8	16	Helen Kolody: Abysmal	7	17
Some Aspects of Life in the Communist Paradise	2	16	Lesia Ukrainka: V. Sol	8	17
J. W. P.: The Russian Soviet Mirage	10	17	PUBLIC RELATIONS		
J. Wolcott Piper: Ukraine's World Freedom Singer	3	16	International Women's Alliance	5	18
J. Wolcott Piper: Heroic Poet of Ukraine	4	16	International Women's Alliance	8	17
J. Wolcott Piper: Motherhood	5	16	Jubilee Congress in Rome	8	16
Zirka: Soyuzanka's Borsch	4	18	National Council of Women of Southern Rhodesia	5	16
Ch. Zelinsky: My Greek Adventure	9	18	I. Pawlykowska: The IWA Congress in Dublin	9	17
FOLK ART			The 69th Annual Convention of GFWC	4	18
Ceremonial Wedding Table	5	17	A. Volker: Side Lines and Personalities	1	18
Do you like the Ukrainian costume?	1	17	UNWLA ACTIVITY		
FOOD HOMEMAKING			Culinary Shows	3	18
Beets with Apples	9	18	Lesya Ukrainka in Cleveland's Cultural Garden	10	18
Cottage Cheese Cookies	9	18	Mid-Convention Year	7	16
Honey Cake	10	19	K. Peleshok: After Our Anniversary	1	18
Macaroni with Cabbage	9	19	Ukrainian Blue Ladies	2	18
Rice with Ham	9	19	Ukrainian Children from Poland	6	17
Ukrainian Torte	8	18	Ukrainian Women's Volley Ball Team	7	17
Ukrainian Turkey Stuffing	10	19	UNWLA Branch 37	2	18
Ukrainian Dishes	6	17	UNWLA Branch 37	5	18
OUTSTANDING WOMEN			Branch 52	4	18
L. B.: Brazilian Poet of Ukrainian Descent	6	16	Branch 57	3	18
Book of a Woman Writer	3	18	Branch 60	1	17
Dance Recital of O. Gerdan	6	17	Branch 63	8	18
Dnieper Culture 5,000 years old	7	17	ІЗ ЛИСТІВ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ		
Musia	7	17	Нетерпеливо ждемо		
Roma Pryma at Town Hall	4	17	Пересілаю грошовий переказ у сумі 5.10 дол. З того 4 дол. на передплату Н. Ж., 10 ц. за зміну адреси, а 1 дол. прошу прийняти як скромний дарок на пресовий фонд журналу, на який я і моя доня (7 років) нетерпеливо ждемо кожного місяця.		
Rare anniversary	2	17	О. Стебельська, Ньюарк		
Success of a woman doctor	2	17	Тішуся кожним покращанням		
Two Ukrainian Singers	10	19	З приємністю повідомляю вас, що дуже люблю Ваш журнал і тішуся кожним його покращанням. Подобається мені і вигляд і зміст його. Незвичайно ціну вашу працю і бажаю вам якнайбільше сили і повного задоволення. Пропагуню його серед своїх знайомих, а останню придбала Вам нову передплатницю.		
Talented Dancer	2	17	Анна Никифоряк, Нью Йорк		
Travel Agent	4	17	28. жовтня 1961 року.		
Ukrainian Actress in UNWLA	9	17	Кинувшись солодко спало в яслах на цій „нездалий травичці“. А на ранок, коли мати вийняла з ясел свою дитинку, то здивувалася: замість сухого колючого бур'яну там зеленіли ніжні гілочки, вкриті дрібним блідо-рожевим цвітом...		
Ukrainian Girl from Jersey City	4	18	З того часу цю незнану травичку-бур'янець люди прозвали Богородичною травкою. Кожного року вона цвіте пахучим блідорожевим цвітом, яким нагородив її Господь.		
Ukrainian Student from Chile	4	17	Н. Наркевич		

Кинувшись солодко спало в яслах на цій „нездалий травичці“. А на ранок, коли мати вийняла з ясел свою дитинку, то здивувалася: замість сухого колючого бур'яну там зеленіли ніжні гілочки, вкриті дрібним блідо-рожевим цвітом...

З того часу цю незнану травичку-бур'янець люди прозвали Богородичною травкою. Кожного року вона цвіте пахучим блідорожевим цвітом, яким нагородив її Господь.

Н. Наркевич

28. жовтня 1961 року.

No. p.	No. p.
Ukrainian Painter in Geneva	5 18
Ukrainian Princesses on Hungary's Throne	6 17
Young Ukrainian Teacher	3 18

POETRY

Helen Kolody: Warning	6 16
Helen Kolody: Shadow in the River	6 16
Helen Kolody: Abysmal	7 17
Lesia Ukrainka: V. Sol	8 17

PUBLIC RELATIONS

International Women's Alliance	5 18
International Women's Alliance	8 17
Jubilee Congress in Rome	8 16
National Council of Women of Southern Rhodesia	5 16
I. Pawlykowska: The IWA Congress in Dublin	9 17
The 69th Annual Convention of GFWC	4 18
A. Volker: Side Lines and Personalities	1 18

UNWLA ACTIVITY

Culinary Shows	3 18
Lesya Ukrainka in Cleveland's Cultural Garden	10 18
Mid-Convention Year	7 16
K. Peleshok: After Our Anniversary	1 18
Ukrainian Blue Ladies	2 18
Ukrainian Children from Poland	6 17
Ukrainian Women's Volley Ball Team	7 17
UNWLA Branch 37	2 18
UNWLA Branch 37	5 18
Branch 52	4 18
Branch 57	3 18
Branch 60	1 17
Branch 63	8 18

ІЗ ЛИСТІВ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ

Нетерпеливо ждемо

Пересілаю грошовий переказ у сумі 5.10 дол. З того 4 дол. на передплату Н. Ж., 10 ц. за зміну адреси, а 1 дол. прошу прийняти як скромний дарок на пресовий фонд журналу, на який я і моя доня (7 років) нетерпеливо ждемо кожного місяця.

О. Стебельська, Ньюарк

Тішуся кожним покращанням

З приємністю повідомляю вас, що дуже люблю Ваш журнал і тішуся кожним його покращанням. Подобається мені і вигляд і зміст його. Незвичайно ціну вашу працю і бажаю вам якнайбільше сили і повного задоволення. Пропагуню його серед своїх знайомих, а останню придбала Вам нову передплатницю.

Анна Никифоряк, Нью Йорк

Return to:
"OUR LIFE" Magazine
4936 N. 13th St.
Philadelphia 41, Pa.
RETURN POSTAGE GUARANTEED

УКРАЇНСЬКІ ВЗОРИ — Серія 3, ст. 8 — UKRAINIAN DESIGNS

Взори з рукава жіночої сорочки на Полтавщині

Із збірки Кл. Габданк-Рогозинського

Printed by "AMERICA"—817 N. Franklin St., Phila. 23. Pa.